LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 12 KETVIRTADIENIS, KOVO-MARCH 22, 1945 VOL.-METAI XXIX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Šiu metų balandžio 25-tą San Francisco mieste prasidės svarbi Jungtinių Tautų atstovų konferencija pasaulio organizacijai įsteigti. Dalyvaus virš 40 tautų atstovai. Lietuva, kuri dabar yra bolševikų okupuota, į tą konferenciją oficialiai nėra pakviesta. Čia, suprantama, veikia Stalino ranka, nes jis pasirįžęs Lietuvą ir kitas Pabalčio respublikas laikyti pavergtas ir įjungtas sovietų unijon.

Jungtinės Amerikos Valstybės ir kitos demokratinės šalys nepripažįsta Stalino pretensijų, jos Lietuvą laiko suverenine—nepriklausoma valstybe. Vis dėlto Stalino nusistatymas paveikia demokratines šalis ir, kaip minėjome, į San Francisco konferenciją Lietuva oficialiai nėra pakviesta. Vienok ten turėtų būti kad ir neoficialūs Lietuvos atstovai, arba tėmytojai ir kiek galima daryti įtakos į suvažiavusius atstovus. Girdėt, kad tuo rimtai rūpinasi Amerikos Lietuvių Taryba. Ji konferencijos proga ruošia svarbų memorandumą, kurį įteiks JAV ir kitų šalių delegacijoms Lietuvos klausimu; ALT taip pat svarsto neoficialės delegacijos pasiuntimą sekti konferencijos eigą ir kiek galima veikti Lietuvos gerovei.

Švedų spaudos pranešimu, nacių vadai per įtakingus švedus mėgina susisiekt su anglais taikos reikalu. Vienok anglų pareigūnai davę suprasti, kad jokių derybų taikos klausimu negali būti. Vokietija turi pasiduoti besąlyginiai. Toks yra visų alijantų nusistatymas. Matomai, nacių vadams rūpėję keli tikslai. Jie nori pasėti alijantų tarpe nepasitikėjimą ir susiskaldymą. Jie mėgina įrodyti, kad jei vokiečiai bus galutinai sumušti, tai visa Europa pateks po bolševikų dominacija, kuri sudarys didžiausią pavojų vakarų civilizacijai ir tautų laisvei. Tam pavojui kelia esą galį užstoti tik vokiečiai ir tai vadovaujant Hitleriui ir jo naciams. Taigi, nacių vadai nori išgelbėti ir savo kaili, prisidengiant bolševizmo baubu.

Deje, jei nacių vadai supranta bolševizmo pavojus tai kam jie pirmieji su bolševikais susibičiuliavo ir įtraukė Europą į kruviniausią karą? Be to, visi žino, kokią laisvę nešė naciai prancūzams, holandams, belgams, lenkams, lietuviams ir kitoms tautoms. Juk visi žino, kad jie buvo pasimoję kitas tautas išnaikinti, arba joms uždėti nepakeliamą vokišką jungą. Už tai vokiečiai dabar gali daryti ka nori, jiems niekas nepasitiki. Jiems yra užrašytas nupelnytas sprendimas. Jie turi besąlyginiai pasiduoti ir atsiimti nupelnytą bausmę.

Jaltos konferencija tarp kitų sprendimų sutarė sudaryti galimybes iš ašies išlaisvintose šalyse žmonėms įsivesti demokratišką tvarką, išsirenkant demokratiškas valdžias. Bet Sovietų Rusija su savo kromelių briaunasi visur, kur tik gali prieiti. Dabar kįla ginčas dėl Rumunijos, kur Maskvos ranka stengiasi primesti komunistinį režimą. Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė rodo savo nepasitenkinima ir reikalauja, kad Stalinas laikytūsi duoto žodžio—nesikištų į Rumunijos vidaus reikalus. Anglijos vyriausybė irgi raukosi.

U. S. LĖKTUVAI NAIKINA JAPONIJOS CENTRUS

AMERIKIEČIAI UŽĖMĖ PAREINIO TVIRTOVĘ COBLENZ, O BOLŠEVIKAI UŽĖMĖ DIDELĮ BALTIJOS UOSTĄ KOLBERG

DIDELI U. S. MARINŲ NUOSTOLIAI IWO JIMA SALOJE, BET JAPONŲ DAR DIDESNI.—NACIŲ KONTRA ATAKOS VERGATO FRONTE

Kovo 15-tą 2100 amerikiečių lėktuvų išbombordavo nacių generalinio štabo buveinę netoli Berlino. Čia išmesta 3,500 tonų bombų.

Kovo 17-tą U. S. laivyno admirolas Chester W. Nimitz paskelbė, kad trys amerikiečių marinų divizijos, užimant Iwo Jima salą, turi 19,938 nukentėjusių, tarp jų 4,189 žuvusių. Tai buvo aršiausia kova 168 metų marinų istorijoje, pranešusi Saipano ir kitu Pacifiko salų kovas. Iwo Jima užkariavimas ėmė 26 dienas. Japonai čia buvo gerai įsistiprinę, fanatiškai kovojo, vienok marinai juos nuveikė. Japonų nuostoliai daug didesni. Beveik visas 24,000 garnizonas yra išlikviduotas.

Kovo 17-tą 300 sunkiųjų U. S. bomberių atakavo didžiulį Japonijos laivų statymo centrą—Kobe miestą. Išmetė 2,500 tonų bombų. Sukelti gaisrai matėsi už šimto mylių. Kobe veikė garsios Mitsubishi lėktuvų ir Kawasake lokomotyvų dirbtuvės.

Kovo 18-tą trečioji amerikiečių armija užėmė strateginį Coblenz miestą prie Reino upės. Iš čia netoliausia į kitus didmiesčius—Mainz ir Frankfort.

Bolševikų jėgos tarp Dancigo ir Gdynios prasimušė iki Baltijos jūros. Stettino rajone naciams irgi labai karšta.

Amerikiečių ir anglų lėktuvai nuolat atakuoja Berliną ir kitus Vokietijos didmiesčius, industrijos centrus, komunikacijos linijas ir strategines vietoves.

Italijoje, Vergato fronte, naciai pravedė stiprius puolimus prieš amerikiečių pozicijas.

Kovo 18 ir 19 dienomis amerikiečių skraidančios tvirtovės vėl išbombordavo Japonijos sostinę Tokyo, lėktuvu gamybos centrą Nagova ir kitus didmiesčius.

Kovo 19-tą bolševikai užėmė vokiečiu Baltijos laivyno uostą Kolberg, kuris normaliais laikais turėjo 33,170 gyventojų.

NACIAI BAUDŽIA MIRTIMI DEZERTYRUS

Londonas.—Kovo 17-tą nugirstas nacių radio pranešimas, kad karo lauko teismai nubaudę mirties bausme 1000 kareivių ir aficierių armijos dezertyrų. Nacių vadai pasitiki tokiu sunkiu baudimu sustabdyti bėgimą iš armijos. Vienok, juo Vokietijos padėtis eina aršyn, juo bėgimas didėja.

KUBOJE SULIKVIDAVO SĄMOKSLĄ

Havana, Kuba.—Kovo 16-tą sąmokslininkai nužudė artimą buvusio prezidento Fulgencio Batista draugą. Tai buvo signalas sukilti ir nuverti dabartinę Grau San Martin vyriausybę. Vienok sąmokslas nuėjo niekais. Kelios dešimtys sąmokslo vadų areštuoti, tarp jų randasi buvęs armijos vadas pulkin. Jose Aleuterio Pedraza.

REZIGNAVO IŠ GUBERNATORIAUS VIETOS

Nassau, Bahamas.—Kovo 15-tą Windsor'o kunigaikštis paskelbė savo rezignaciją iš Bahamos gubernatoriaus vietos. Kunigaikščio žmonai, dėl kurios jis atsisakęs Anglijos sosto, nepatinka Bahamos klimatas. Spėjama, kad jiedu apsigyvens Jungtinėse Amerikos Valstybėse arba Prancūzijoje.

San Carlos, Calif.—Kovo 15-tą laivyno didelio transportinio lėktuvo nelaimėje žuvo 7 asmenys, 16 sužeistų.

FATALIŠKA KLAIDA

Detroit, Mich.—Kovo 16 naktį policistas Frank Shingler pastebėjo vieno taverno atdarą langą. Manydamas, kad į taverną yra įsibriovęs plėšikas, jis pats lindo pro langą vidun. Sargas Iscar Howland palaikė policistą plėšiku ir įvyko susišaudymas. Paskoje sargas Howland nukautas, o policistas Shingler sužeistas.

ART. RAPOLAS JUŠKA MIESTO OPEROJE

Kovo 19 ir 20 dd. New York City Center of Music salėje, 8 val. vak., Leopold Stokowski statė Bacho "Šv. Mato Pasiją."

Vienas solistų buvo žymusis lietuvių bosas Rapolas Juška.

Art. R. Juška kaskart daugiau ir daugiau laimi pripažinimo, kaip didelė meno pajėga.

Lietuvis Apdovanotas Kinijoje

Bostono lietuvis, leitenantas-pulkininkas A. J. Gricius, Amerikos Kariuomenės Kinijoje štabo viršininkas (chief of staff) tapo apdovanotas Legion of Merit ordinu už ypatingą atsižymėjimą savo tarnyboje.

Valio, lietuviai jaunuoliai taip pasižymėjanti kovoje už savo šalį. *Rap.*

Indiana, Pa.—Kovo 13-tą Pennsylvania geležinkelio traukinis kryžkelyje suvažinėjo automobilį. Karo dirbtuvės darbininkė Miss Evelyn L. McGinity žuvo, kitos trys sužeistos.

SEKTINAS PAVYZDIS

Philadelphia, Pa.—Paskutiniu laiku vietiniame Philadelphijos arkidiecezijos organe "The Catholic Standard and Times" pagret tilpo net du editorialai pavadinti: *What About Lithuania?* Pirmas editorialas-straipsnis buvo neperilgiausias, bet su labai reikšminga, maldaujančia užbaiga, būtent: *God keep Lithuania!* O antras, vasario 23-čią, tai jau buvo tiesiog milžiniškas, o ir turiniu labai puikus ir reikšmingas. Todėl jurgiečių klebonas kun. dr. Vytautas Martusevičius, gerai suprantantis spandos svarbą, o ypač gi nelietuviškos, kovoje už mūsų brangiosios tėvynės Lietuvos laisvę, sužinojęs kas yra autoriu tų taip puikių straipsnių ginančių mūsų reikalus, tą laikraštį ir autoriaus *monsignoro Edwardo Hawks'o* adresą pridavė vietinių veikėjų sanbūrio sekretoriui, Krištopui Žemaičiui, patardamas tam monsignorui padėkoti, ką pastarasis ir padarė. O monsignoras Hawks'as, ačiuodamas už padėkos laišką, iš savo pusės atsiuntė ve tokio turinio laišką:

Saint Joan of Arc Rectory
2025 East Atlantic Street
Philadelphia, Penna.
March 3rd 1945

Dear Friend,

Thank you so much for your letter, which I appreciate very much. The cruel injustice that is being done to the old Christian civilizations of Eastern Europe is something that rouses my deepest indignation and fills my heart with sympathy. If you can at any time give me exact and authentic particulars of the condition of Lithuania under the Reds I will write about it in the Catholic Standard and Times and any other paper that I write for.

When I heard the President's speech I was alarmed. There is to be no peace for Poland, Bulgaria, Roumania, the Baltic Provinces, Hungary and YugoSlovakia. In all these countries the matter will end with war. The only thing that is going to count is the way to handle Germany. There is to be no chance for any of the other countries to say anything more. This is what I fear. It is, of course, a complete denial of the Atlantic Charter, and of all principles of liberty. NO PEACE can last if this is to be the manner of settlement. We must work, educate, agitate until very American realizes this.

God Bless You.

Yours sincerely,
Edward Hawks

Mr. Christopher Zemaitis,
Secretary, United Lithuanian Liberation Organization of Philadelphia

O kaip monsignoras Hawks'as savo laiške kalba, kad jam suteikti žinių apie Lietuvos reikalus, tai K. Žemaitis tuoj jam ir malonėjo padovanoti knygą "Timeless Lithuania", bei pridavė ir kitos medžiagos apie Lietuvą.

Savaimi suprantama, kad taip kunigas daktaras Martusevičius, kaip ir Krištopas Žemaitis nusipelno didelio pagyrimo už tą, kad jie, taip sakant, Lietuvos reikalams užkariavo tokį ižymų plunksnos vytį, kaip kad yra monsignoras Hawks'as, kuris šiemet mini jau 25 metų sukaktį rašinėjimo editorialų į laikraštį "The Catholic Standard and Times." *K. V.*

APIE LEIT. ŽARDECKO HEROIŠKUMĄ

Boston Traveler, kovo 14 d. laidoje, įdėjo leitenanto Antano Žardecko atvaizdą ir aprašimėlį apie šio lietuvio heroiškumą karo lauke.

Leitenantas Žardeckas apdovanotas dviem bronzo žvaigždėm už narsumą kautynėse. Jis mūšio lauke tapo iš St. Saržento pakeltas į leitenantus už ypatingą gabumą kaipo kovojantis vadas (...for his outstanding ability as a fighting leader). Savo tėveliams, kurie gyvena 2 Mercer St., So. Bostone, rašo, kad jis apdovanotas tur būt už tai, kad kaipo artileristas išmušęs priešo tankų, kulkosvaidžių, ir pačių priešų. Tą galėjo padaryti per savo didelę drąsą prišliaužidamas net 150 jardų artumo prie priešo pozicijų.

Let. Žardeckas yra baigęs Roxbury Memorial High School ir jau keturi metai kai tarnauja kariuomenėje.

Džiugu, kad lietuviai jaunuoliai taip pasižymi savo narsumu. Tikėkime, kad šis jų pasiaukojimas nenueis veltui... Atneš netik Amerikai visišką pergalę, bet ir jų garbingai tėvų žemei Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. *Rap.*

LĖKTUVO NELAIMĖJ ŽUVO 16 ASMENŲ

Washingtonas.—Karo departamentas paskelbė, kad šių metų kovo 3-čią didelį armijos transportinį lėktuvą, skridusį iš Anglijos Paryžiun, ištiko katastrofa. Žuvo 16 asmenų, tarp kurių randasi septyni USO artistai—linksmintojai.

TARP PIRMŲJŲ IWO JIMA SALOJE

Marianapolio auklėtinis A. Kirmilas atrašė laišką, kuriame sako, kad jis su pirmutiniais marinais D dienoje išlipo Iwo saloje. Nors mūšiai ten buvo žiauriausi iš viso šio karo, bet lig laišką rašant jisai net sužeistas nebuvo. Jis priklauso prie Sea-bees. Rašo, kad per pirmas tris dienas miego tegavo vos keturias valandas.

FBI SUĖMĖ ŽMOGŽUDĮ

Washingtonas. — Kovo 18-tą Federalio Investigacijos Biuro (FBI) agentai suėmė eks-kalinį Joseph Dunbar Medley, kurs nužudęs Mrs. Nancy Boyer Washingtone ir Miss Laura Fische New Orleans.

Marianapolin buvo atvažiavęs karo kapelionas kun. Tomas Poška. Jis dalyvavo visuose didžiuosiuose Pacifiko mūšiuose paskutiniu metu ir dabar yra atsiųstas į Ameriką pasitaisyti, nes labai sumenko, visą laiką būdamas pirmojoj ugnyje.

Stockholmas.—Kovo 15-tą žymiai apsunkintas telefono susisiekimas tarp Berlino ir Stockholmo.

Stockholmas.—Čia gauti pranešimai parodo, kad naciai dar nesustabdę žydų persekiojimo Vokietijoje.

Londonas.—Kovo 14-tą pietinėje Anglijoje nacių V bombos pataikė į bažnyčią ir dirbtuvę. Yra užmuštų ir sužeistų.

Macon, Georgia.—Kovo 17-tą netoli Wheeler stovyklos sprogusi granata užmušė keturis vaikus, o penktą sunkiai sužeidė.

VISŲ NARIŲ PRIEVOLĖ DĖTIS PRIE LRKSA AUGINIMO

SEKIME KITŲ TAUTINIŲ GRUPIŲ PAVYZDĮ, KURIOS ĮVERTINA SAVŲ ORGANIZACIJŲ REIKŠMĘ IR NAUDĄ

Bargeno vajus pratęstas neribotam laikui.

Kas įsirašys bargeno vajaus laiku, tas mokės mažesnes duoklių ratas, kokias moka iki šiol įsirašę. Bargeno vajui užsibaigus įeis galėn certifikatai 3% pagrindu ir ju duoklių ratos bus aukštesnės.

Dėlto dabar yra gera proga įsirašyti, arba esantiems nariams padidinti savo apdraudos sumas ir mokėti žemesnes duokles. Už tai šis vajus ir vadinamas bargeno vajumi, kad jis duoda galimybės apsidrausti už dabartines žemesnes duokles.

Vajaus eigoje užsiregistravo virš 80 kuopų organizatorių. Kai kurie iš jų labai uoliai padirbėjo ir gavo apščiai naujo biznio; kiti pasirodė silpniau, bet vėlėto gavo naujo biznio; bet yra ir tokių užsiregistravusių organizatorių, kurie iki šiol neprirašė nei vieno naujo nario.

Galima įsivaizduoti, kokias pasekas turėtume, jei jie visi—virš 80 užsiregistravusių organizatorių—uoliai padirbėtų ir gautų į savaitę nors po vieną naują narį. Rezultatai būtų puikūs. Gi mūsų organizacija augtų, kai ant mielių, jei mūsų iškeltą obalsį paremtų visi nariai. **Tas obalsis yra: kiekvienas narys vajaus metu prirašo nors po vieną naują narį!**

Jei naujų kandidatų suranda dalis organizatorių, tai jų gali surasti ir kiti organizatoriai. Žodžiu sakant, prospektų yra visur—ir didelėse ir mažose kolonijose. Tik reikia daugiau noro ir pasirįžimo dirbti.

Mes nekartą nurodėme pavyzdžių iš kitų tautinių grupių veikimo. Daugelis tu grupiu fraternalėje veikloje pralenkia mus, lietuvius, keleriopai, o kai kurios net dešimteriopai. Dėlto, kad kitos tautinės grupės daug daugiau įvertina savo nacionalių fraternalių organizacijų naudą netik savišalpos sumetimais, bet ir savo tautybės palaikymui, savo jaunimo pritraukimui.

Priežodis sako: kad ir vėliau, vis dėlto geriau, negu niekados. Tad, kad ir vėliau, pradėkime sąmoningai vertinti savo organizacijos—LRKSA reikšmę. Visi ir visos padirbėkime jo auginimui.

STEIGIAMA BALF APSKRITIS

New Yorko miesto įvairiose dalyse jau veikia 14 BALF skyrių. Tų skyrių valdybos, BALF 100-tojo skyriaus sukviestame susirinkime, kovo 12 d., sandėlio raštinėj, 101 Grand St., Brooklyn, nutarė įsteigti BALF New Yorko apskritį, kooperuoti darbe ir veiklumą pagyventi. Išrinktas laikinasis komitetas, kurio pirmininku yra Jonas Brundza, sekr. Leonas Šerkšnys, ižd. Salomėja Čerienė.

Susirinkime įžanginę kalbą pasakė prof. Kazys Pakštas, nurodydamas apskrities naudingumą.

BALF New Yorko apskritis įsipareigojo padirbėti United National Clothing Collection (rūbų rinkliavos) paradui, įvykstančiam New Yorke šeštadieni, kovo 31 d. Paradas prasidės 10:30 val. ryto Columbus Circle prie 59 St. ir tęsis iki 42 St. Public Library, iš kur laisvai skirstysis. Parado reikalu smulkmenas pranešė Jonas Valaitis

Parade dalyvauti pasižadėjo Lietuvių Legijonieriai, kun. A. Masaičio vedamas Angelų Karalienės parapijos benas, Bronės Brundzienės 30 šokėjų grupė, tautiškais rūbais pasipuošusi, eilė draugijų ir grupių. Parade dalyvauti kviečiami visi, tautiškais rūbais ir vėliavomis pasipuošę civiliai, kaip lygiai kariai. Ypatingai kviečiami kariai veteranai. Bus nešami šūkiai.

Darbu ir pilna talka yra nutarusi dalyvauti ir New Yorko Lietuvių Taryba.

Paradas bus filmuojamas, o filmos rodomos visoje Amerikoje.

Norintieji dalyvauti prašomi kreiptis į BALF Centrą, 19 W. 44 St., New York 18, N. Y. Tel. MU 2-8062, arba į sandėlį, 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y., telefonas EV. 8-6203.

ŽUVO SKI ČEMPIJONAS TORGE D. TOKLE

New York.—Kovo 17-tą gauta žinia, kad Italijos fronte žuvęs ski čempijonas S. Sgt. Torge D. Tokle, 25 metų amžiaus.

Tokle yra gimęs Norvegijoje. 1939 m. jis atvyko Amerikon. Iš 41 ski sporto rungtynių jis laimėjo 36. Į U. S. kariuomenę stojo spalių mėnesį, 1942. U. S. piliečiu pastojo 1943.

30 ARMIJOS AFICIERIŲ PASMERKTI MIRTI

Sofija.—Kovo 15-tą paskelbta, kad liaudies teismas pasmerkęs mirties bausme 30 armijos aficierių už įtraukimą Bulgarijos karan prieš alijantus. Kiti 83 nubausti kalėjimu.

Tarp pasmerktų mirties bausme yra 9 generolai, tarp jų gen. Triphon Triponov ir gen. Konstantin Loukash, buvę generalinio štabo viršininkai.

DAR VIENA ŠIURPI TRAGEDIJA

Kaston, Pa.—Kovo 14-tą netoli Hecktown, jų pačių namuose atrado negyvas Mrs. Grace Rosko, 23 metų, ir jos motiną Mrs. Truman Bittenbender. Manoma, kad Mrs. Grace nužudė savo motiną pati nusižudė.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Eina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Jungt. Am. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

UŽ KĄ GI LIETUVIŲ TAUTA TURĖTŲ BŪT NUBAUSTA?

Alijantų diplomatai ir vadai svarsto klausimą, kaip nubausti Hitlerį, nacius ir visą vokiečių tautą už šio baisaus karo sukėlimą.

Iškelta įvairių projektų, kiti dar gamina naujus projektus. Vieni siūlo Vokietiją išdalinti į atskiras dalis, kad vokiečiai ateityje negalėtų susivienyti ir sukelti naujo pasaulinio karo. Kiti siūlo perimti vokiečių industrijas alijantinių tautų kontrolėn. Negalėdama gamintis karo reikmenų Vokietija negalėtų atsiginkluoti ir nesikėsintų kariauti. Dar kiti siūlo milijonus vokiečių išgabenti į tas šalis, kurias jie nusiaubė ugnia ir kardu ir jie turėtų dirbti jų atstatymui. Tas irgi parodytų vokiečiams, kad karo kriminalas neapsimoka.

Kad šį karą pralošę vokiečiai nebus paglostyti, tai aišku. Bus nubaustas netik Hitleris ir visa jo gengė, bet ir visa vokiečių tauta. Hitleris ir jo gengė atėjo į valdžią vokiečių balsais. Vokiečiai džiugavo, kai Hitleris ir jo gengė likvidavo mažumas; vokiečiai dievino Hitlerį ir jo gengę, kol jai gerai sekėsi. Vokiečiai džiugavo, kai Hitleris ir jo gengė nešė ugnies krikštą Lenkijai, Norvegijai, Holandijai, Belgijai, Prancūzijai Anglijai ir kitoms šalims. Nenusiplaus vokiečiai savo kaltės vien tik nusikratymu Hitlerio ir jo gengės, kurios pradeda nekęsti, nes mato, kad karas jau pralaštas.

Jungtinės Tautos nori nubausti šio karo kaltininkus, kad duoti pamoką kitiems garbėstroškoms, agresoriams ir kraugeriams, ko jie susilauks už savo kruvinus darbus.

Bet už ką gi turėtų nukentėti Lietuva ir kitos mažos valstybės, kurių žemės yra okupuotos stipraus kaimyno pasiryžusio jas pavergti. Nekalta, neutrali lietuvių tauta šiame kare yra viena iš daugiausia nukentėjusių. Jos kančios ir dabar nėra užsibaigę.

Kokia būtu teisybė, jei po šio baisaus karo net agresija susitepę tautos, arba bucę ašies satelitai susilauktų laisvės ir nepriklausomybės, tuo tarpu niekam per kelią neperžengusi Lietuva liktų pasmerkta vergijai? Deje, raudoni, kranklai ties jos parblokštu kūnu, g a š l i a i kranksi ir pranašauja jai mirtį, vienok tikrų lietuvių tautos sūnų ir dukterų pareiga veikti, kad tų kranklių apetitai nebūtų patenkinti. Veikti reikia dabar—neatidėliojant.

Į SAN FRANCISCO KONFERENCIJĄ VYKS LIETUVIŲ DELEGACIJA

RUOŠIAMAS MEMORANDUMAS APIE LIETUVĄ

Amerikos Lietuvių Taryba jau seniai pradėjo svarstyti, ar būtų galima kokiu nors būdu sustiprinti Lietuvos išlaisvinimo reikalą San Francisco konferencijoje, kuri susirinks ateinančio mėnesio 25 d. steigti pasaulio taikos organizaciją. Buvo ne tiktai apsikeista nuomonėmis savo tarpe, bet ir pasitarta su įtakingais Amerikos politikoje žmonėmis, su palankiais lietuviams Kongreso nariais ir Europos klausimų ekspertais; buvo susižinota su kitų Baltijos tautų veikėjais ir su kai kuriomis Amerikos visuomenės organizacijomis, kurios rengiasi deleguoti savo įgaliotinius į San Francisco.

Diskusijos ir susirašinėjimai dar tebeina, ir visas tos konferencijos dalykas turės būti atidžiai sekamas iki pat galo, nes patys jos kvietėjai dar nėra padarę galutinų planų. Jeigu jų sumanymuose įvyktų kokių stambių pakeitimų, tai ir mūsų akcija turėtų atitinkamu būdu pasikeisti. Bet iš tų informacijų, kokias Amerikos Lietuvių Tarybai pasisekė iki šiol gauti, paaiškėjo šit dalykai:

San Francisco konferencija tautų laikimo nespręs, taigi ir Lietuvos ateities klausimas nebus įtrauktas į jos dienotvarkę. Bet *netiesioginiu būdu* Lietuvos padėtis gali tenai būti artimai paliesta, sprendžiant šiuos punktus: a) *sričių susitvarkymas saugumo tikslais, pasaulio organizacijos rėmuose—kadangi Lietuva yra Baltijos srities (region) dalis; b) santykiai tarpe didžiųjų ir mažųjų tautų—ir kaip pastarasias apsaugoti nuo jų galingųjų kaimynų įtakos.*

Svarbu, kad nebūtų paneigti Lietuvos interesai kokiais nors nutarimais, kuriuos konferencija gali šiais punktais priimti. Kadangi Lietuva, kaipo neutrali valstybė, savo įgaliotinių konferencijoje neturės, tai užtarti jos teises galėtų tiktai kitos tautos, kurios tenai turės balsą. Jų atstovus todėl reikia *painformuoti* ir pasistengti gauti jų kooperavimą.

Yra dar vienas svarbus dalykas, kurį tam tikros idėjinės grupės bandys pravesti konferencijoje, siūlydamos papildyti Dumbarton Oaks projektą; jos reikalaus, kad būtų įdėtas į pasaulio organizacijos statutą posmas apie *"Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugojimą."* Lietuvių žodis šituo klausimu turėtų irgi būti tartas San Francisco'je, kad konferencijos dalyviai žinotų, jogei tie, kurie stoja už nepriklausomos Lietuvos atstatymą, savo troškimuose vadovaujasi *laisvės, žmoniškumo ir demokratybės idealais.*

Visais šiais tikslais Amerikos Lietuvių Taryba nutarė:

1. *Pasiųsti į San Francisco Lietuvių Delegaciją, drauge su kitomis tautybėmis;*

2. *Pagaminti rūpestingai paruoštą memorandumą, išdėstant dabartinę Lietuvos padėtį ir jos "bylą";*

3. *Sudaryti kontaktus su asmenimis ir grupėmis, kurių bendradarbiavimas ir parama šiuose reikaluose gali būti naudingi.*

Šiems sumanymams besivystant, lietuvių visuomenė bus informuojama. Mūsų nusistatymas yra atlikti rimtą žygį, iš kurio būtų nauda Lietuvai ir jos žmonėms.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Vykdomasis Komitetas:

Leonardas Simutis, prez.
Dr. P. Grigaitis, sekr.
M. Vaidyla, ižd.

1945 m. kovo 15 d.

Apžvalga

REIKIA BUDĖTI IR KLABINTI BE PALIOVOS

"Tėvynė" pasidžiaugus Amerikos Lietuvių Tarybos ir kitų organizacijų žygiais Lietuvos išlaisvinimo dėliai, ragina toliau budėti ir klabinti:

"Tas parodo, kad Amerikos lietuviai nesnaudžia, ir reikia tikėtis, kad iš to bus nemaža naudos.

"Taip ir reikia! Juk kasgi šiandien gali daugiau Lietuvai pagelbėti, jei ne Amerikos lietuviai, gyveną laisvėje ir dar turį teisę tarti nevaržomą žodį? Nėra abejonės, kad tas Amerikos lietuvių pastangas teigiamai įvertins Lietuvos istorija.

"Bet atsilankymas į Washingtoną, siuntimas rezoliucijų iš kolonijų, rašymas straipsnių lietuviškuose laikraščiuose—dar ne viskas, ką mes galime ir privalome atlikti. Reikia budėti ir klabinti be paliovos! Štai balandžio 25 d., San Francisco įvyks Suvienytų Tautų konferencija. Toje konferencijoje, beabejo, bus padėti pagrindai būsimai taikos konferencijai. Laukiant tos konferencijos, reikia budėti. Galimas daiktas, kad taikos konferencija irgi jau ne už kalnų: nacių pamatai jau griūna—karas gali būti, netrukus baigsis. Todėl reikia būti pasirengusiais ir toje konferencijoje prideramai Lietuvos bylą perstatyti ir ją apginti. Juk Lietuvos lietuviai toje konferencijoje dalyvauti negalės. Jų neleis Stalinas. Jiems burnos bus uždarytos. Už juos todėl turi kalbėti Amerikos lietuviai."

KULTŪRINIŲ ĮSTAIGŲ IR KULTŪRINIO DARBO REIKŠMĖ

Savaitraštis "Lietuvių Žinios" praneša, kad pirmą gegužės mėnesio sekmadienį pittsburgiečiai rengia "Kultūros Dieną" ir ta pačia proga paaiškina kultūros darbo reikšmę.

"Amerikos lietuvių visuomenės jėga ir jos įtaka į šios šalies plačiąją visuomenę geriausia pasireiškia per kultūrinį veikimą. Bažnyčios, laikraščiai, mokyklos, chorai, vaidintojų rateliai, knygynai ir kitos kultūros įstaigos labiausia iškelia mūsų tautos svorį. Juo daugiau tokių įstaigų turėsime, tuo didesnę įtaką galėsime daryti į amerikiečių plačiąją visuomenę ir iš jos susilaukti atatinkamo įvertinimo. Dideliu tamsuoliu ir atžagareiviu reikia laikyti tą lietuvį, kuris nors vieną kurią iš tų įstaigų neigia arba niekina.

"Šiandien be abejo labai svarbu yra politiškas veikimas dėl Lietuvos laisvės, bet pastovų pagrindą lietuvių tautos dalies egzistencijai arba net gyvybei, šioje šalyje, suteikia kultūrinis veikimas. Todėl kultūrinį lietuvių visuomenės darbą reikia laikyti pagrindiniu.

"Jeigu ruošiamės ilgesnei kovai už tautos laisvę ir nepriklausomybę, tai ypatingą dėmesį atkreipkime į sustiprinimą ir išlaikymą aukščiau paminėtų įstaigų. Kol tos įstaigos Amerikoje bus gyvos, tol ir mūsų senoji tėvynė Lietuva galės būti rami, kad dėl jos laisvės kas nors dar rūpinasi ir sielojasi, anapus jūrų-vandenų. Kaip jau tų įstaigų gyvybė čia užges, tai ir Lietuva nedidelės pagelbos besulauks iš Amerikos. Karo metas be abejo nėra palankus jokiam kultūriniam veikimui. Senas romėnų priežodis sako, kad 'ginklams žvangant, muzos tyli.' Tai tiesa. Bet kiek sąlygos leidžia neturėtumėm užmesti ir kultūrinio darbo. Kad neduoti kultūrinėm jėgom nusilpnėti, reikia jas paskatinti prie kokio nors veikimo.

"Seniau Amerikoje buvo paprotys rengti kolonijose 'Lietuvių Dienas,' kuriose turėdavo progos pasirodyti pačios žymiausios apylinkės kultūrinės jėgos. Laikui bėgant tos 'Lietuvių Dienos' išsigimė į paprastus biznio piknikus, kurių kultūrinė reikšmė visai sumenkėjo."

PABĖGĖLIO MINTYS APIE LIETUVOS OKUPANTUS

Savaitraštis "Amerika" išspausdino ištraukas laiško parašyto vieno atbėgėlio Švedijon. Jis tame laiške rašo:

"Juokinga, kai sakoma, kad vokiečiai kultūringi. Tuo tarpu Lietuvoje jie buvo kaip paskutiniai žvėrys.

"Nuostabu, kad ir bolševikai sakosi vaduoją ir išvaduoją tautas. Nuo ko jie jas vaduoja? Tur būt, nuo laisvės, nuo žmoniškumo, na, o be to išvaduoja iš šios ašarų pakalnės kaip galima greičiau."

Taip rašo asmuo, išgyvenęs dvi okupacijas savo tėvynėje. Taip liudija apie abu Lietuvos okupantus žmogus, kurio artimiausius draugus ir bendradarbius abu okupantai išplėšė beveik iš jo akių.

PATRIOTAI TURI TYLĖT SUKANDĘ DANTIS

"Sandara" pastebėjus, kad bolševikai iš Lietuvos praleidžia tik tokias žinias, kurios gali būti naudingos jų propagandai. Bet ir iš tų žinių susidaro sunkus Lietuvos gyvenimo vaizdas.

"Paimkime dar vieną atsiųstą čionai žinią jau nebe iš Vilniaus, bet iš Kauno. Ilgiausiame straipsnyje atpasakota Kauno universiteto atidarymas. Kas gi ten kalbėjo? O gi komunistų partijos sekretorius J. Žiugžda, Kauno miesto komendantas, majoras Kulešovas, keletas žvalgybininkų ir pora profesorių, kurie sutiko palikti toje mokslo įstaigoje. Iš kalbų atrodo, jog tas universitetas bus komunistų partijos įrankis ir daugiau nieko.

"Aukščiau paminėtas komunistų partijos sekretorius J. Žiugžda tarp kitko pasakė štai ką:

" 'Kokie faktoriai nulėmė, kad mes esame laisvi ir galime stoti į kūrybinį darbą? 1940 metais lietuvių tauta per savo atstovus pasisakė už įjungimą į didžiąją TSRS tautų šeimą, kaip pilnateisis jos narys...'

"Taigi mat kokie dalykai pasakojami tame universitete, kur vyriausiu instruktoriu yra komunistų partijos sekretorius. Tiesą mylintieji žmonės ir savo krašto patriotai turi tylėti sukandę dantis, nes kitaip gali gauti kulką į kaktą ir baigtas kriukis..."

American Association of Teachers of East European Languages mums praneša, kad šiuo metu lietuvių kalba mokoma University of California, Harvard University, University of Pennsylvania, Princeton University. *LAIC*

VILNIAUS AUŠROS VARTAI

Vilniaus Aušros Vartai yra žinomi ne tik lietuviams, bet ir visame pasaulyje. Jie turi virš 300 metų senumo. Jų istorija tokia. Įbauginti totorių puolimu, Vilniaus gyventojai pasistatydino apie miestą mūro sieną, kurioje paliko penkius vartus, kuriuos saugojo dieną ir naktį. Dabar vadinami Aušros Vartai, buvo vieni iš tų penkių vartų, pastatyti ant kelio, kuris vedė į Krevės ir Medininkų pilis. Dėl to, kiek seniau jie buvo vadinami Krėvės ir Medininkų vartais. Kai vėliau rusų valdžia sienos mūrą ir kitus vartus griovė, Aušros Vartus paliko nepaliestus, nes juose jau buvo stebūklais pagarsėjęs Šv. Marijos paveikslas, kurį žmonės labai lankė ir gerbino. Kada tas stebūklingas paveikslas atsirado, tikrų žinių nėra, bet žinoma, kad paveikslas pagarsėjęs ne tik Lietuvoje ir Lenkijoje, bet ir Europoje.

Ypatingai gausiai paveikslas lankomas trečią sekmadienį po Velykų, per Sekmines ir trečią lapkričio Šv. M. Mergelės Globos dieną. Pradžioje Marijos paveikslas buvo pakabintas mūro sienoj, kur jį nuo lietaus ir sniego dengė medinės durys. Į jį vedė siauri ir statūs laipteliai.

1671 metais, vartų vietoje buvo pastatyta medinė koplytėlė. Padėjus stebūklingąjį paveikslą į koplytėlę, jis buvo uždengtas brangiu rankų darbo sidabriniu drabužiu, išmargintu rožėm, tulpėm, gvazdikais ir kitokiom gėlėm. Meninė papuošimo vertė yra labai didelė. Dabar tikrinėtojai yra išaiškinę, kad jis yra padirbtas Vilniuje, vilniečių auksakalių.

Po 40 metų su viršum, kilus gaisrui ir koplytėlei sudegus, paveikslas buvo išgelbėtas ir perkeltas į Šv. Teresės bažnyčią. 1819 metais pastatyta nauja mūrinė koplyčia, kurion paveikslas perkeltas yra ir dabar.

Pats paveikslas yra 2 metrų aukščio ir 1.5 m. pločio, pieštas apie 1520-30 metus, italo ar italų mokyklos dailininko. 1927 metais paveikslas buvo atnaujintas ir apsaugotas nuo degimo.

Visi keleiviai, eidami pro Aušros Vartus, nusiima kepurę. Taip daro ne vien katalikai, bet ir kitų tikėjimų žmonės. *N. L.*

AUKSINIS MAIRONIO PAVASARIO BALSAI JUBILIEJUS

1895 metais pirmu kartu buvo Tilžėje išspausdinta knyga, kuri yra viena iš pačių svarbiausių visoj lietuvių literatūroj.

Buvo tai Maironio "Pavasario balsai", eilių rinkinys, kurį galima laikyti mėgstamiausiu lietuvių tautos veikalu. Bent trečdalis "Pavasario balsų" eilėraščių buvo ir tebėra dainuojami po visą Lietuvą.

Maironio poezija turėjo didelę reikšmę visam lietuvių tautos atgimimui. Jo dainos kėlė žmonių dvasią, pasiryžimą kovoti ir rodė šviesesnio rytojaus viltį. Užtai Maironis buvo vadinamas tautos poetu ir atgimstančios Lietuvos pranašu.

Pirmieji "Pavasario balsai," išleisti paties autoriaus pinigais, turėjo apie 40 eilėraščių. Iš viso jų išėjo, rodos, šeši leidimai, kurių paskutinysis pasirodė pernai Lietuvoje. Su laiku "Pavasario balsų" eilių skaičius beveik trigubai padidėjo.

Tais pat 1895 metais išėjo ir antras svarbus Maironio veikalas—poema "Tarp skausmų į garbę", kuri vėliau buvo pertaisyta į "Jaunąją Lietuvą".

Stockholmas. — Kovo 15-tos naktį Norvegijoje įvykdinta daugybė sabotažo aktų. Išsprogdinta keli geležinkelių centrai, strateginiai tiltai. Yra žuvusių ir sužeistų.

SKUBINK PRIE KRYŽIAUS

Kuomet jausmai ir žmogaus paskyrimas
Veda karionę, gyvenimą laužia;
Sielą gi vargin' dangaus išsiilgimas,
Ar abejonė tikėjimą graužia:
Skubink prie Kryžiaus—ten Dievo galybe
Priešų didžiausią nuveiksi daugybę!

Kuomet, norėdams pažinti slėptinę,
Neužmatysi gelmių savo protu,
O pageidimai tau degins krūtinę,
Idant pagundas širdy įliepsnotų:
Skubink prie Kryžiaus—malonę ten rasi—
Dorą pamilsi, teisybę suprasi!

Jeigu tau seksis gyventi žmonėse,
Ir viskas klosis į žemišką laimę,
Nemesk kietos gyvenos dėl puvėsių,
Kad nepamestų tave Dievo baimė:
Skubink prie Kryžiaus—per laisvą vergystę
Juoba pelnysi Dangaus karalystę!

Kuomet patrakę nelabėliai žmonės
Žodžiu ir darbu žudys tavo vieką,
O, po sunkiaja našta tos karionės
Alpdams, nerasi paguodos pas nieką:
Skubink prie Kryžiaus—ten naštą padėsi
Ir pasilsėsi ramybės pavėsy!

Kad jau įpulsi į mirtingą ligą,
Ir, sukamuotas skausmų sunkenybės,
Atsidarysi gyvenimo knygą,
Nusidėjimų išvydęs daugybę:
Skubink prie Kryžiaus—jisai iš žabangų
Tave išpainios ir perkels į dangų.

M. Gustaitis

MOKYKIMĖS GYVENTI NAUJAM PASAULY

Rašo DR. MARGARET MEAD

KALBANT APIE KITAS GRUPES

Daugumoje atsitikimų, žmonės, kurie su panieka arba išjuokimu kalba apie kitas grupes, kurie kartoja neteisingas pasakas apie jas, tik seka tokį kalbos pavyzdį, kokį per visą savo gyvenimą girdėjo. Ramiai gyventi viename pasaulyje turime pertraukti tokias kalbas, pakeisti jų kursą.

Kasdieniniai pasikalbėjimai, kalbos klubuose arba gatvekaryje, susirinkimuose, piknikuose, namie—ten mūsų nusistatymas kas link svetimų grupių išsivysto ir išsiplečia—dėl gero arba blogo.

Pagerinti gyvenimą viename pasaulyje, mes turime sunaikinti neapykantos kryptį, skleidžiant kalbas. Ginčai su kitais tik ugdo neapykantą. Kada norime padaryti gerą įspūdį, mes esame mandagūs, malonūs, tad kodėl mes negalime tokiais būti visuomet?

Nutarkime kalbėti tik rimtai. Svarstykime žmogaus darbus, ne žodžius.

Kaip malonu būtų, jeigu žmogus kalbėtų apie kitų tautų žmones tik kada reikia apie juos kalbėti. Diskusuojant religiją arba kitą dalyką, kurį religija liečia, patartina kalbėti apie katalikų grupes, protestonų grupes, žydų grupes arba nereligijines grupes; nekalbėkite apie religiją, kada kitas kalba apie maistą, krautuvę arba kokį darbą. Neniekinkite kitų kalbą. Ir nekalbėkite apie kito žmogaus kalbą, kada žmogus ką kitą diskusuoja. Dabar Amerikoje, kada vis egzistuoja nesupratimas apie kitas tautas ir kada nėr tinkamos garbės dėl įvairių grupių, būkime pirmi prie tokio nusistatymo neprisidėti.

Su pagarba kalbėk apie kitų tautų žmones, kadangi visi žmonės yra lygūs.

Daug žmonių iš Europos nelabai mėgsta, kada perdaug kalbama apie jų žmones Europoje. Kiti su pasididžiavimu kalba apie senąjį kraštą, to krašto papročius, kalbą, viską.

Ima kiek laiko žmogui apsipažinti su įvairių žmonių norais ir pageidavimais. Bet tas apsimoka. Vartoti tinkamus vardus ir kalbėti apie grupes, manant, kad tos grupės narys klauso, žymiai prisidės prie geresnio ūpo žmonių tarpe, ir tas tikrai prisidės prie geresnio pasaulio.

"KELIAS Į TAIKĄ APSUPTAS ŠEŠĖLIAIS", SAKO ŠV. TĖVAS

Vatikano Miestas.—Kovo 18-tą Popiežius Pijus XII-sis pasakė kalbą didelei miniai susirinkusiai Šv. Petro aikštėje. Popiežius tarp ko kito pabriežė, kad kelias į taiką yra apsuptas šešėliais, kuriuose gali slėptis netikėtumai ir pavojai. Popiežius nurodė, kad šį karą sukėlė nesveikas nacionalizmas, ambicija ir garbės troškimas. Minioje buvo daug amerikiečių ir kitų alijantinių tautų kareivių.

BIRUTĖ RAMOŠKAITĖ EINA OPERON

Kovo 11 d. Metropolitan Operos vadovybė pradėjo per radiją naują artistų kontestą. Pirmąja kandidate iš septynių dainininkų pasirinkta Birutė Ramoškaitė.

B. Ramoškaitė, kaip ir Anna Kaskas, yra hartfordietė. Gal sulauksim Metropolitan operoje ir antros lietuvaitės artistės. Apie tai žinosim, tur būt, gegužės mėnesį. *A.*

Providence, R. I.—Kovo 17-tą buso nelaimėje sužeisti 23 keleiviai.

POPIEŽIUS PASKYRĖ U. S. 5 NAUJUS VYSKUPUS

Vatikano Miestas.—Kovo 16-tą Popiežius Pijus XII-sis paskyrė Jungtinėms Valstybėms penkis naujus vyskupus, būtent: monsignorą Francis Schenk iš St. Paul; monsignorą Edward Hunkeler, buvusį Omaha, Nebraska, katedros kleboną, kuris paskirtas Grand Island vyskupu; mons. John K. Mussio, Cincinnati kanclerį—Steubenville, Ohio, vyskupu; kun. Vincent Waters, Richmond'o diecezijos misijonierių direktorių—Raleigh vyskupu; ir mons. John O'Hara, militarį U. S. armijos delegatą — Buffalo vyskupu.

ART. BARBARA DARLYS IŠVYKO VAIDINTI

Kovo 15 dieną artistė Barbara Darlys išvyko į Buffalo, N. Y., kur ji vaidins operos "Halka" pastatyme svarbiausią rolę.

Artistė vaidins ir kituose miestuose.

Lietuviai Karininkai

Surinko IZABELĖ BALTRAMAITIENĖ

(Tęsinys)

LIEUT. ALBERT K. MAŽEIKA, U.S.M.C., iš Worcester, Mass., 1944 m. užmuštas eksplioziijoj marinų bazėje, Quantico, Va.

LIEUT. CLAUDE MECONIS, A.A.F., iš Grand Rapids, Mich., yra atlikęs 30 misijų iš Anglijos, apdovanotas Distinguished Flying Cross ir Air Medal, 1944 m. grįžo į JAV.

CAPT. PETER G. MEDONIS, A.A.F., iš Detroit, Mich., 1944 m. grįžo iš Anglijos.

LT. KRIZOSTOMAS MENDELIS, A.A.F., iš Brooklyn, N. Y., gydytojas, 1944 m. buvo Lakūnų Medicinos Mokykloje, Randolph Field, Texas.

LT. LAWRENCE L. MELLAS, A.A.F., iš Edwardsville, Pa., Liberator "Dirty Nell" lakūnas, daug kartų bombordavo japonų okupuotas salas Pacifike, apdovanotas Air Medal su Oak Leaf Cluster.

LIEUT. BRONIUS MEŠKIS, U.S.A., iš Chicago, Ill., advokatas, 1944 m. buvo Aleutian salose.

LIEUT. KENNETH E. MIKALAUSKAS, A.A.F., iš New Britain, Conn., lakūnas, P-51 Mustang pilotas, yra nušovęs vieną priešo lėktuvą, už ypatingą pasižymėjimą apdovanotas Air Medal su Three Oak Leaf Clusters.

LT. VICTORIA MILLER, WAVES, iš Los Angeles, Cal., slaugė.

ENSIGN EDWARD T. MINEIKA, U.S.N., iš Chicago, Ill., inžinierius, 1942 m. lankė laivyno kursus Darmouth universitete.

COMMANDER PETER M. MONCY (Moncevičius), U.S.N., iš Brockton, Mass., 1922 m. baigė Annapolis Naval Academy, 1929 m. buvo vienas iš Prez. Hooverio laivyno adjutantų, ėjo pareigas Kinijoje, Filipinuose ir Tolimuose Rytuose, 1942 m. vadovavo karo laivu U.S.S. Laramie ir priešui tą laivą sutorpėdavus jį išgelbėjo, už tai buvo apdovanotas Navy Cross ordinu.

MAJOR JOSEPH P. MULIONIS, U.S.A., iš East Cleveland, Ohio, 1944 m. buvo Šiaurės Airijoj.

N

LIEUT. VYTAUTAS NANORTONIS, U.S.M.C., iš Worcester, Mass., 1937 m. baigė Annapolis Naval Academy.

LIEUT. RAYMOND J. NARWID, U.S.A., iš Harrison, N. J., pasižymėjo Italijoje pavojingame uždavinyje susekti priešo paliktas minas (booby traps).

LIEUT. J. S. NAUJOKAITIS, U.S.A., gydytojas, 1944 m. buvo Veteranų ligoninėje Minneapolis, Minn.

CAPT. ALEXANDER NAVICKAS, A.A.F., iš Maspeth, L. I., lakūnas, po tarnybos Anglijoje, 1944 m. paskirtas aviacijos instruktorium Rome, N. Y.

LIEUT. WALTER V. NORAK, U.S.A., iš Chicago, Ill., gydytojas, 1943 m. buvo Californijoje.

LIEUT. ELENA B. NORKELIŪNAS, Navy Nurse Corps., iš Rochester, N. Y., slaugė, 1944 m. buvo Corpus Christi, Texas.

O

LIEUT. WALTER B. OSINSKAS, U.S.A., iš Chicago, Ill., dantų gydytojas, 1942 m. buvo Floridoj.

LIEUT. BILL OSMANSKI, U.S.N., iš Providence, R. I., dantų gydytojas, įžymus sportininkas, buvęs All-American futbolo komandoj.

LIEUT. MYKOLAS OŽALAS, U.S.N., iš Scranton, Pa., kapelionas.

P

LIEUT. J. PABARČIUS, Merchant Marine, iš Pittsburgh, Pa., inžinierius, pereito karo veteranas, jo sūnus yra laivyno leitenantas.

LIEUT. PABARČIUS, U. S. N., iš Pittsburgh, Pa., inžinierius, karui prasidėjus įstojo į prekybinį laivyną, jo laivas buvo sutorpeduotas ir jam teko išbūti 8 dienas valty iki išgelbėjimo.

LIEUT. S. R. PALUTSIS, U. S. M. C., iš Cicero, Ill., gydytojas, dalyvavo Tarawa, Guam, ir Saipan salų paėmime, po 16 mėnesių Pacifike 1944 m grįžo į JAV.

LIEUT. V. PASTELIS, U. S. A., iš So. Boston, Mass., yra apdovanotas bronziniu žvaigždės medaliu, 1944 m. buvo Prancūzijoj.

LT. STANLEY PAULAUSKAS, U.S.A., iš Elizabeth, N. J., chemijos inžinierius.

LIEUT. ALFONSE J. PAULEKAS, U.S.A., kapelionas.

LIEUT. ANNA M. PAULUKONIS, Army Nurse Corps, iš Worcester, Mass., 1943 m. buvo Fort Devens, Mass.

ENSIGN ANTHONY PECIUKEVIČIUS, U.S.N., 1943 m. buvo Corpus Christi, Texas.

LIEUT. ALGIRDAS PAVILONIS, A.A.F., iš Brooklyn, N. Y., lakūnas, yra atlikęs virš 80 misijų prieš vokiečius.

LIEUT. WILLIAM PETERS (Petrulis), U.S.A., iš Elizabeth, N. J., dantų gydytojas.

CAPT. ROBERT PETRAITIS, A. A. F., iš Chicago, Ill., dantų gydytojas.

CAPT. ANTHONY PETRAUSKAS, U.S.A., inžinierius, 1944 m. buvo Kinijoj.

ENSIGN FRANCIS B. PETRAUSKAS, U.S.N., iš Cicero, Ill., 1944 m. buvo Floridoj.

LIEUT. PETER P. PETRAVIČIUS, U.S.A., iš Adams, Mass., gydytojas, 1943 m. buvo Anglijoj.

LIEUT. PETROŠIUS, A.A.F., iš Waukegan, Ill., 1944 m. buvo aviacijos instruktorius paskirtas prie B-17 bombonešių.

LIEUT. LAWRENCE J. PETROSHIUS, U.S.N., iš Waukegan, Ill., advokatas, tarnavo vienus metus Atlantiko Vandenyne, 1944 m. buvo San Diego, Cal.

LIEUT. JACK PHILLIPS, U.S.N., iš Cicero, Ill., 1944 m. buvo Maine valstijoje.

LIEUT. FELICIA A. POCIUS, Army Nurse Corps, iš Riverside, N. J., slaugė, tarnauja kur nors Pacifike.

LIEUT. CHARLES W. POPELL, U.S.N., iš Grand Rapids, Mich., 1944 m. buvo didelio lėktuvnešio kapelionas, vėliau paskirtas prie vienos bazės ligoninės Pacifike.

LIEUT. JOSEPH POSHKA, U.S.A., iš Chicago, Ill., žurnalistas.

CAPT. THOMAS POŠKA, A. A. F., iš Newark, N. J., kapelionas.

LIEUT. ALBERT POVILONIS, U.S.A., iš Hartford, Conn., dantų gydytojas, 1944 m. susirgo eidamas pareigas Valley Forge, Pa., ir mirė Walter Reed Hospital, Washington, D. C.

LIEUT. VYTAUTAS PUČKORIUS, U.S.A., iš Downers Grove, Ill.

CAPT. LE VAN PULSUCKI, U.S.A., iš Chicago, Ill., gydytojas.

LIEUT. VINCAS PUŠINSKIS, U.S.A., iš Philadelphia, Pa., gydytojas.

LIEUT. JOSEPH A. PUTRIUS, A.A.F., iš Lynn, Mass., bombonešio navigatorius, atliko daug sekmingų misijų Afrikoj, Italijoj, Austrijoj, Jugoslavijoj, Prancūzijoj, 1944 m. skraidant virš Vokietijos kartu su kitais įgulos nariais dingo be žinios.

R

CAPT. FRANK RADZUKYNAS, A.A.F., iš Cambridge, Mass., kovojo prieš japonus Pacifike virš du metus, yra nušovęs keliolika priešo lėktuvų, pakrikštino savo lėktuvą-puoliką vardu "Perkūnas", 1944 m. buvo paskirtas aviacijos instruktorium Texas valstijoje.

LIEUT. JOSEPH M. RAPŠIS, U.S.A., iš Amsterdam, N. Y., gydytojas.

LIEUT. KAZYS RATKEVIČIUS, A.A.F., iš Wilkes-Barre, Pa., dantų gydytojas (jo žmona Lieut. Mary Jones-Ratkevičius yra Army Nurse Corps).

LT. WILLIAM F. RECKUS, U.S.M.C., iš Lyndwood, Pa., pasižymėjo kovose prieš japonus New Britain saloje, apdovanotas Purple Heart Ordenu, 1944 m. žuvo kur nors Pietų Pacifike.

LIEUT. JOSEPH J. REIKAS, U.S.N., iš Cicero, Ill., kapelionas, 1942 m. buvo Mare Island, Cal.

LIEUT. MAGDALIN M. D. REKUS, Army Nurse Corps, iš Wilkes-Barre, Pa., 1944 m. tarnavo su India Burma Theatre Services of Supply Hospital.

LIEUT. JOSEPH REMAS, U.S.A., iš Shenandoah, Pa., 1933 m. baigė West Point Military Academy.

CAPT. JOHN F. RODZANSKAS, A.A.F., iš Pittsburgh, Pa., lakūnas, grupės komandierius, jis nuskandino vieną japonų didelį kreiserį ir sugadino porą kitų, už nuopelnus yra gavęs Distinguished Flying Cross, Silver Star ir Air Medal.

LIEUT. JONAS ROMANAS, Jr., A.A.F., iš Providence, R. I., 1944 m. buvo Floridoj.

LIEUT. STANLEY ROSS (Rastauskas), US.N., iš Hartford, Conn., inžinierius, 1943 m. baigė Annapolis Naval Academy.

LIEUT. CHARLES RUDAUSKAS, A.A.F., iš Chicago, Ill., lakūnas, B-29 bombonešio įgulos narys, baigęs "radar" kursus, 1944 m. buvo Floridoj.

LIEUT. ALGIRDAS RUDIS (Rauktis), U.S.A., iš Worcester, Mass.

LIEUT. JACOB RUDIS, U. S. N., iš Worcester, Mass.

LIEUT. ALGIRDAS RULIS, U.S.N., iš Chicago, Ill., chemijos inžinierius.

S

LIEUT. ALBERT SALNORIS, A.A.F., iš Philadelphia, Pa., 1943 m. žuvo lėktuvo nelaimėje netoli Goldsberg, N .C.

CAPT. PAUL J. ŠALTENIS, A.A.F., iš Brooklyn, N. Y., lakūnas 1943 m. buvo Floridoj.

LIEUT. DANIEL SAMSON, U.S.A., iš Brockton, Mass., gydytojas.

LIEUT. RUTH SAULĖNAS, Army Nurse Corps, iš Elizabeth, N. J., slaugė, 1944 m. buvo England General Hospital, Atlantic City, N. J.

(Bus daugiau)

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

KARO KAINŲ IR RACIJONAVIMO TARYBOS VEIKLA

Kiekvienas asmuo šioje šalyje supranta racijonavimo reikalingumą ir kontroliavimą kainų. Visiems aišku, kad valdžios kontroliavimas reikmenų kainų ir racijonavimas duoda visiems progos nusipirkti reikmenų teisinga kaina ir mūsų kovojantieji vyrai ir moterys yra aprūpinti. Bet mažai žmonių žino, kaip visa mašinerija veikia.

Karo Kainų ir Racijonavimo Tarybos įsteigtos į vieną savaitę po Perlų Uosto įvykių, kada japonų užpuolimas mūsų gumos šaltinio vedė prie padangų racijonavimo. Tuo laiku OPA (arba Office of Price Administration and Civilian Supply) pasiuntė telegramą visiems valstijų gubernatoriams prašydama, kad jie įsteigtų tarybas visose apskrityse. Ir kada buvo reikalinga racijonuoti cukrų ir kitas reikmenis, išduoti racijonavimo knygutes, ir kontroliuoti kainas, Tarybų darbas sparčiai išsivystė ir tas viskas šiandien pavadintas War Price and Rationing Boards.

Nors racijonavimas veikia per tris metus, vienok, daugelis žmonių nežino tų tarybų sąstato.

Tarybų nariai yra apylinkės žmonės. Nėra biurokratai valdžios pasiųsti. Tai kaimynai, kurie tikrai žino žmonių reikalavimus. Ir visi jiems pasitiki.

Daugiau negu 200,000 yra savanoriai, vyrai ir moterys, kurie aukoja laiką, kad tik visi žmonės būtų tinkamai aprūpinti. Algos jie negauna, bet jie žino, kad tas jų pasišventimas yra visų įvertintas.

Savanorių darbininkų yra daugiau, negu darbininkų reguliariame štabe, kurių yra 35,000.

Kaip jie veikia?

Be Tautinio Ofiso Washingtone, OPA turi 9 rajoninius ofisus, 92 distriktinius ofisus, 250 nuomų ofisus ir 5,500 vietinių Karo Kainų ir Racijonavimo Tarybų.

Šios Tarybos pristato informacijas pirkėjams ir krautuvninkams, kad visi būtų apsipažinę su vėliausiais nutarimais ir patvarkymais ir stengiasi išrišti asmenines problemas. Kur patvarkymai nepaisomi, Taryba kreipiasi prie OPA "enforcement" valdininko.

Kaip žmogus gali prisidėti prie šių tarybų darbo?

Kas turi laiko gali prašyti paskirti kaip "price panel assistant". Tokių yra apie 45,000. Visi savanoriai, kurie duoda visokias informacijas, lygina kainas, reikalauja, kad kainos būtų viešai iškabintos, ir atlieka kitus darbelius. Darbas būtų neišpasakytai sunkus be jų pagalbos.

Ypač žmonės, kurie vartoja svetimas kalbas, būtinai reikalingi.

Kaip galima tapti "Price Panel Assistant?"

Nueik į arčiausią vietinį War Price ir Rationing Board. Jeigu kvalifikacijos tinkamos, tai būsi tinkamai išlavintas ir galėsi stoti į darbą. Tarybos pirmininkas darbininką priesaikdins, duos identifikacijos kortelę, savanorio ženklelį ir jis taps savanoriu darbininku Karo Tarnyboje. Tarnyboje kvalifikacijos yra—asmuo privalo būti gero charakterio, malonus, veiklus ir ištikimas.

Darbo Departamento Bureau of Labor Statistics nesenai išdėstė sekmingumą Kainų kontrolės programos. Nuo pradžios paskutinio karo—Liepos mėn. 1914, iki Armistice Dienos lapkričio mėn. 1918 pragyvenimas pakilo nuo 60% iki 100% virš prieškarinio standarto. Dabartiniame kare, nuo rugpiūčio 1939 iki lapkričio 1944 m. kainos pakilo tik 28.3%.

Tas rekordas buvo galimas tik darbu ir pasišventimu vyrų ir moterų, kurie sudaro War Price and Rationing tarybas. Darbas demokratiškai atliktas.

Karo Kainų ir Racijonavimo programa lygiai pritaikinta visiems Jungt. Valstybių gyventojams, nepaisant spalvos, rasės, tikėjimo arba kalbos.

Lietuvių parapijos, klubai ir organizacijos kiekvienoj apylinkėj privalo būti atstovaujami vietinėse tarybose. Raginkite savo žmones prie šio svarbaus darbo prisidėti. FLIS

ARTISTĖS A. KASKAS KONCERTAI

Kovo 12 dieną Metropolitan Operos dainininkė A. Kaskas išvažiavo ilgesniam laikui su koncertais. Ji dainuos Montanos, Idaho, Washingtono, Oregono, Nevados, Californijos, Arizonos, New Mexico ir Oklahomos valstijose.

Į New Yorką grįš gegužės 5 dieną.

Gegužės 20 d. A. Kaskas dainuos Bostone drauge su R. Juška. To pat mėnesio 12 d. ji koncertuos su Toronto simfoniniu orkestru Kanadoj, gegužės 13 d. New Britain ir gegužės 27 d. White Plains, N. Y.

NEW YORKO ĮDOMYBĖS

Didysis New Yorko miestas užima 364.4 ketvirtainių mylių plotą; gyventojų turi 7,625,000. Turi 492 žaismių vietas ir 764 mažesnius parkus, kurių plotas užima 17,405 akrus žemės.

Didysis New Yorkas turi 672 teatrus, 11,438 restoranus, tris basebolo didžiąsias komandas.

New Yorke yra 2,800 bažnyčių. 855 viešų mokyklų, 172 ligoninių. 135 viešos skaityklos, 145 dailės muziejai, 28 dienraščiai.

New Yorke yra aukščiausias pasauly namas—Empire State Building, turintis 250 pėdų aukščio.

New Yorkas turi ilgiausią gatvę—Broadway—15.8 mylių ilgumo. Didžiausią, su 6,200 sėdynių teatrą—Radio City; didžiausią prieplauką—308 mylias pakraščio; 543 mylias požeminių, viršutinių autobusų kelių; už 5 centus galima važiuoti net 27 mylias.

New Yorkas turi 154,865 miesto tarnautojus, 15,557 policininkus, 9,639 ugniagesius. *A.*

PADĖKIME LIETUVAI ATGAUTI LAISVĘ

Remkime Aukomis Amerikos Lietuvių Tarybą ir Jos Informacijos Centrą,

kuris skleidžia pasaulyje teisingas žinias apie Lietuvą ir skelbia tikrus lietuvių tautos troškimus.

Iškirpkite, išpildę šį lapelį, ir pasiųskite kartu su savo auka Amerikos Lietuvių Tarybos Centrui: **Lithuanian American Council, 1739 South Halsted St., Chicago 8, Illinois, USA.**

Čekį arba Money Orderį rašykite Tarybos iždininko Miko Vaidylos vardu.

Žemiau pasirašęs(usi) siunčia Amerikos Lietuvių Tarybai $..... auką paremti lietuvių tautos kovą už laisvę.

Parašas .....

Adresas .....

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Vaičaitis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalus, 52 "G" St., So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Žukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačkauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

C. BROOKLYN, N. Y

115 Kuopos Nariams

Šv. Mišios bus kovo 25, 1945. Mišios užprašytos už visus gyvus ir mirusius 115 kp. narius. Bus Šv. Jurgio bažnyčioje, 207 York St., B'klyn, N. Y., 9 val. ryte.

Prašau visus narius susirinkti bažnyčios svetainėje, 8:30 ryte. Iš čia 8:45 eisim į bažnyčią išklausyti šv. Mišių, pasimelsti už gyvus ir mirusius narius. Per Mišias prašykime Dievą, kad pasaulinis karas greičiau užsibaigtų ir mūsų sūnai sugrįžtų namo. Eisim visi bendrai prie Šv. Komunijos. Po Mišių malonėkite visi susirinkti parapijos sveainėn, kur bus pagaminti pusryčiai.

115 kp. susirinkimas įvyks balandžio 8 d. Malonėkite visi nariai dalyvauti ir atsiveskite naujų kandidatų.

A. Spaičys, 115 kp. pirm.

BALTIMORE, MD.

Dolerinis 13-tos Kuopos Pasisvečiavimas

Balandžio 8, 5-tą valandą vakare, prasidės dolerinis LRKSA 13-tos kuopos pasisvečiavimas. "Verbliūdą" jau turime; reiškia kas pataikys vilyčia į taikinį, tai gaus dovaną. Dovanų jau yra virš 20. Šioje pramogoje galės dalyvaut nariai ir narių draugai bei draugės, jei užsisakys vietą nevėliau balandžio 3-čios. Kas norit matyt tas baikas, tai pasiskubinkit užsisakyti vietą.

J. G. B.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

SCRANTON, Pa.—83-čios kuopos susirinkimas bus balandžio 5-tą dieną 7:30 vakaro, K. of P. svetainėje, Church Ave.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus kovo 25-tą dieną Šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkite visi būti ir naujų kandidatų atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus kovo 25-tą dieną 1 P. M., Lietuvių Švenč. Trejybės parapijos svetainėj, 839 Capitol Ave., kampas Broad Street.

SO. WORCESTER, Mass.—98 kp. susirinkimas bus balandžio 7-tą dieną 7 val. vakaro Aušros Vartų parapijos salėje.

MASPETH, L. I., N. Y. — 102 kp. susirinkimas bus balandžio 2-rą dieną Atsimainymo Viešpaties Jėzaus parapijos svetainėj, 7:30 val. vakaro.

BROCKTON, Mass. — 141 kuopos susirinkimas bus balandžio 4-tą dieną pas kp. pirmininką M. Abraćinską, 148 Ames St., Montello, 7 val. vak.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus kovo 25-tą dieną 2-rą val. po pietų po Nr. 89 Birch St.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus balandžio 5-tą dieną A. Rupšio salėj, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus kovo 25-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

Ilgesniam laikui Marianapolį apsigyveno kun. J. Savukynas, MIC, tikėdamasis sustiprinti savo sveikatą.

Kovo 20, 1945
Lietuvos Pranciškonų
Šv. Antano Vienuolyne
Mount St. Francis
Greene, Maine

Prasideda
ŠV. ANTANO GARBEI
Iškilmingos 13-kos Antradienių Pamaldos,
kurios baigsis birželio 4-12
ŠV. ANTANO NOVENA

Už visus Šv. Antano pamaldų ir novenos dalyvius, už visus Pranciškonų Fundatorius ir Rėmėjus, kas antradienį 7:30 val. bus laikomos Šv. Mišios; vakare 7 val. iškilmingos pamaldos su Švenč. Sakramento palaiminimu. Pamaldų metu bus skaitomos dalyvių prisiųstos intencijos ir karių vardai. Pranciškonai melsis už juos visus.

Kviečiame Visus
Šv. Antano Mylėtojus
Jungtis su Pranciškonais maldoje, Šv. Komunijoje ir Šv. Mišiose, kad per Šv. Antano užtarimą išprašius iš Dievo:

Laimingo Sugrįžimo Mūsų Kariams!
Taikos Kenčiančiam Pasauliui!
Laisvės ir Nepriklausomybės Mūsų Tėvynei Lietuvai!

Iki Kovo - March 20 dienos prašome prisiųsti savo ypatingas intencijas sekančiu adresu:

FRANCISCAN FATHERS
Mount St. Francis
Greene, Maine.

LRK SUSIVIENYMO AMERIKOJE VYKDOMOSIOS TARYBOS SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

Metinis Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoje Vykdomosios Tarybos susirinkimas prasidėjo vasario 22, 1945, centro ofiso patalpose, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

Prezidentas L. Šimutis atidarė susirinkimą 10 ryte.

Maldą sukalbėjo dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius.

Dalyvavo: dvasios vadas kun. J. F. Baltusevičius, prezidentas Leonardas Šimutis, vice prezidentas Juozas Vaičaitis, sekretorius Vincas T. Kvetkas, iždininkas Juozas G. Joneika, iždo globėjai Petras J. Karašauskas ir Vincas Abromaitis, daktaras kvotėjas dr. A. G. Rakauskas, "Garso" redaktorius-menageris Matas Zujus.

Sekretorius V. T. Kvetkas perskaitė sąrašą LRKSA narių garbingai žuvusių einant militares pareigas, būtent:

KAUKLIS, Stasys, 165 kp., Kearny, N. J.
MIČIŪNAS, Vitalis, 109 kp., New Britain, Conn.
STAGNIŪNAS, Antanas, 50 kp., Cleveland, Ohio
RAULIČKIS (Rolland), Tamas R., 262 kp., Hazleton, Pa.
ANTANAITIS, Bernardas C., 77 kp., Swoyerville, Pa.
VIČIUS, Ubertas, 3 kp., Elizabeth, N. J.
KAVALESKY, Anthony J., 83 kp., Scranton, Pa.
MISIŪNAS, Bruno J., 137 kp., Rockford, Ill.
PAŠKAUSKAS, Juozas, 33 kp., Roseland, Ill.
MINKEVIČIUS, Antanas, 50 kp., Cleveland, Ohio
OBEČIŪNAS, Albert, 158 kp., Pittsburgh, Pa.
TERMINAS, William T., 249 kp., Moundsville, W. Va.
PILVELIS, Pranas, 212 kp., Plains, Pa.

Vadovaujant dvasios vadui kun. J. F. Baltusevičiui, už žuvusių didvyrių vėles sukalbėta malda.

Seka raportai.

Prezidentas L. Šimutis kviečia raportuoti dvasios vadą.

Kun. J. F. Baltusevičius savo raporte pažymėjo, kad dvasiniai mūsų Susivienymo reikalai gerame stovyje. Jokių skundų nėra.

V. Abromaitis pasiūlė dvasios vado raportą priimt, J. Vaičaitis parėmė. Priimtas vienbalsiai.

Vice prezidentas J. Vaičaitis užėmė vietą ir pakvietė prezidentą raportuoti.

Prezidentas L. Šimutis išdavė tokį raportą.

PREZIDENTO RAPORTAS

Praėjusiais metais buvęs mūsų organizacijos seimas pravedė visą eilę svarbių, pagrindinių arba konstitucinių nutarimų. Pradedant vykdyti į gyvenimą tuos nutarimus, kaip žinoma visai Vykdomajai Tarybai, susidūrėme su nemažais kliūviniais. Nepašalinus tų kliūvinių nebuvo galima pradėti vykdyti konversijos planas. Susitrukdė ir kiti darbai.

Man šiuose darbuose teko vaidinti patariamasis vaidmuo. Su sekr. p. V. T. Kvetku susirašinėjau plačiai ir dažnai. Aš buvau patenkintas jo rūpestingumu ir apsukrumu, kiek santykiaujant su įvairių valstybių apdraudos departamentais, kiek rūpinantis padaryti kai kuriuos pakeitimus (kuriuos seimas užgyrė) mūsų organizacijos čarteryje. Patariau, reikalui esant, seimo nutarimų reikalais vykti į Boston, Mass. ir Harrisburg, Pa. Jis ten vyko ir iš jo raporto sužinosime, kad daug ką atliko ir daug ką laimėjo. Šiuose reikaluose gerai kooperavo mūsų legalis patarėjas adv. Jonas Lopatto ir aktuaras p. R. Merriman. Kai iškilo reikalas plačiau pasitarti apie seimo nutarimų vykdymą, autorizavau sekretorių Kvetką sušaukti į susirinkimą visus tuos Vykdomosios Tarybos narius, kurie gyvena arčiau mūsų Centro Raštinės. Tasai susirinkimas įvyko ir atliko tai, kas tuo momentu buvo reikalinga atlikti.

Turint galvoj, kad seimo nutarimų vykdymas dėl techniškų kliūčių susitrukdė, nenorėdami gaišinti laiko, paskelbėme taip vadinamą "bargeno" vajų, kuris tęsis iki birželio mėnesio. Vajaus reikalu susirašinėjau su sekretorium, parašiau "Garse" ilgoką atsišaukimą ir gyvu žodžiu jį skelbiau įvairiuose susirinkimuose. Vajaus metu apie Susivienymą dažnai parašiau dienraštyje "Drauge".

Grįžęs iš seimo, mačiau reikalo plačiai aprašyti seimo eigą ir nutarimus dienraštyje "Drauge". Parašiau pustuzinį ilgokų editorialų ir šiaip pastabėlių. Padariau platų pranešimą Chicagos apskrities susirinkime.

Eidamas savo tiesiogines pareigas, jas atlikau sulig savo geriausio nusimanymo. Kitų organizacijų seimus ir suvažiavimus sveikinau Susivienymo vardu ir jį atstovavau visur, kur tik buvo reikalinga ir mūsų organizacijai naudinga.

LEONARDAS ŠIMUTIS

J. G. Joneika įnešė prezidento raportą priimt, P. Karašauskas parėmė. Priimtas vienbalsiai.

L. Šimutis užėmęs prezidento vietą pakvietė raportuoti vice prezidentą J. Vaičaitį.

VICE PREZIDENTO RAPORTAS

Vykdomosios Tarybos nariai:

Mano, kaipo vice prezidento pareigos nėra sudėtingos nei sunkios. Tad ir raportuoti nedaug ką turiu. Aš visuomet stengiausi prisilaikyti centro ofiso pageidavimų. Dirbau ir su vietine 4-ta apskričia. Susisiekimas ir kooperavimas su centro ofisu visuomet buvo sklandus ir nuoširdus.

JUOZAS VAIČAITIS

Dr. A. Rakauskas įnešė vice prezidento raportą priimt, J. G. Joneika parėmė. Priimtas vienbalsiai.

SEKRETORIAUS RAPORTAS

Sekretorius V. T. Kvetkas skaitė finansinį raportą, taipgi specialį raportą, kuriame jis analizavo 1944 metinį statementą ir aktuaro įvertinimo raportą (Valuation Report), po to sekė jo paskutinio pusmečio veiklos apibudinimas.

LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA STATEMENT OF INCOME AND DISBURSEMENTS FROM JUNE 30, TO DEC. 31, 1944

SUMMARY OF CHECKING ACCOUNTS

BALANCE—June 30, 1944	$ 76,122.03
Total Income for Six Months	153,733.35
Total	$229,855.38
Total Disbursements for Six Months	189,600.18
BALANCE, Checking Account Dec. 31, 1944	$ 40,255.20

PETTY CASH ACCOUNT

Balance—June 30, 1944	114.86
Deposited to Petty Cash Account	400.00
Total	$514.86

Expenses:		
Postmaster—Stamps, Cards and Box Rent	$171.00	
Bell Telephone Co.	118.58	
Sanitary Towel Supply	17.46	
Deemer and Co.	12.97	
Magazines	6.00	
Ad for Convention	10.00	
Gifts to Employees	82.50	
Penna. Pr. and Light	36.50	
W-Barre Window Cleaning	24.00	479.01
BALANCE—December 31, 1944		$35.85

CONDITION OF FUNDS —June 30 to Dec. 31, 1944

MORTUARY FUND:		
Balance, June 30, 1944		$1,414,044.98
Income:		
Assessments	$48,316.95	
Assess. ded. from Claims	64.65	
Interest on Bonds	19,721.72	
Interest on Mortgage Loans	2,084.58	
Interest on Savings Accounts	289.32	
Dividends on Stock	149.00	
Rents—Wilkes-Barre	1,635.00	
Brooklyn	806.00	
Akron 826	162.00	
Scranton	54.00	
Profit on Bonds	807.02	
Scranton Tax Credit	73.48	
Debesis Tax Credit	72.75	
Increase in Bonds by Amortization	635.45	
Transferred from Juvenile Fund	5,000.00	79,871.92
Total		$1,493,916.90
Disbursements:		
Death Claims	$47,300.00	
Assessments Refunded	51.90	
Charge—Bond coupon	100.51	
Real Estate Expense: Wilkes-Barre	1,189.13	
Brooklyn	790.43	
826—Akron	65.99	
Scranton	107.20	
Accrued Interest on Bonds Acquired	274.90	
Mortgage Loan Expenses	490.81	
Loss on Bonds	266.90	
Loss on Real Estate Sold	400.00	
Petty Cash Expenses Re: Real Estate	60.80	
Decrease by Amortization	487.30	
Depreciation on Real Estate	950.23	
Stock—Written off	50.00	
Surrender Values—(Loans deducted)	24.25	52,610.05
Balance Mortuary Fund, December 30, 1944		$1,441,306.85
JUVENILE FUND:		
Balance—June 30, 1944		18,738.98
Income:		
Assessments	1,192.39	
Interest on Bond	150.00	1,342.39
Total		$20,081.37
Disbursements:		
Transferred to Adults	5,000.00	
Decrease by Amortization	11.00	5,011.00
Balance Juvenile Fund, December 31, 1944		$15,070.37
DISABILITY FUND:		
Balance—June 30, 1944		$62,833.03
Income:		
Dues	16,198.70	
Deducted from Claims	8.00	16,206.70
Total		$79,039.73
Disbursements:		
Sick Claims	$13,830.25	
Dues Refunded	21.25	13,851.50
Balance Disability Fund, December 31, 1944		$65,188.23
WELFARE FUND:		
Balance—June 30, 1944		$ 5,201.66
Income:		
Dues	$61.08	
Deducted from Claims	1.00	62.08
Total		$ 5,263.74
Disbursements:		
Donations		247.92
Balance Welfare Fund, December 31, 1944		$ 5,015.82
EXPENSE FUND:		
Balance, June 30, 1944		$14,050.84
Income:		
Dues	12,302.06	
Dues Deducted from Claims	7.80	
Certificates	24.50	12,334.36
Total		$26,385.20
Disbursements:		
Dues Refunded	10.95	
Commissions	90.50	
Salaries—Officers and Trustees	2,364.56	
Employees	1,996.98	
Traveling Expenses	305.01	
Printing and Stationery	439.00	
Postage, Expr., Tel. and Tel.	51.36	
Official Publication	2,750.00	
Legal Expenses	328.50	
Actuary Services	480.00	
Medical Examiner's Fees	183.91	
Social Security	138.97	
Unemployement Tax	88.99	
Witholding Tax	325.90	
Misc. General Expenses	2,169.79	
Petty Cash Expense	418.51	
Decrease by Adjustment		
Furniture and Fixtures 480.80		
Machinery and Equipment 1,530.43		
Books, Emblems and Supplies 2,011.05	4,021.78	$17,673.81
Balance Expense Fund, December 31, 1944		$ 8,306.59
Less Balance		7,173.70
Actual Balance Expense Fund, December 31, 1944		$ 2,133.89

TRUST FUND:			
Balance, June 30, 1944			$ 5,647
Interest Earned		12.46	
Account Opened		187.50	19
Total			$ 5,8
Less: Accounts Paid			152.
Balance Trust Fund, December 31, 1944			$5,694.21

INCREASE OR DECREASE IN FUNDS:—June 30, to December 31, 1944

		Balance	Increase	Decrease
MORTUARY FUND:	Dec. 31, 1944	$1,441,306.85		
	June 30, 1944	1,414,044.98	$27,261.87	
JUVENILE FUND:	June 30, 1944	18,738.98		
	Dec. 31, 1944	15,070.37		3,668.61
DISABILITY FUND:	Dec. 31, 1944	65,188.23		
	June 30, 1944	62,833.03	2,355.20	
WELFARE FUND:	June 30, 1944	5,201.66		
	Dec. 31, 1944	5,015.82		185.84
EXPENSE FUND:	June 30, 1944	14,050.84		
	Dec. 31, 1944	9,306.59		4,744.25
TRUST FUND:	Dec. 31, 1944	5,694.21		
	June 30, 1944	5,647.11	47.10	
			$29,664.17	$8,598.70
		Less:	8,598.70	
Total Increase in Funds			$21,065.47	

CASH ACCOUNTS—ADULTS:		
Adult Cash Balance, June 30, 1944		$ 85,923.32
Cash Receipts for 6 months	152,390.96	
Interest on Savings Accounts	289.32	
Transferred from Juvenile	5,000.00	157,680.28
Total		$243,603.60
Less—Disbursements for 6 months		189,600.18
Adults Cash Balance, December 31, 1944		$ 54,003.42
CASH ACCOUNTS—JUVENILE:		
Juvenile Cash Balance, June 30, 1944		$ 8,253.9
Cash Receipts for 6 months		1,342.3
Total		$ 9,596.3
Less—Transferred to Adults		5,000.0
Juvenile Cash Balance, December 31, 1944		$4,596.37

SUMMMARY OF TOTAL CASH ACCOUNTS:			
Savings Accounts:			
Active	$17,291.31		
Closed	1,053.28	$18,344.59	
Checking Accounts:			
Active	$38,697.63		
Closed	1,557.57	40,255.20	
Totals—Adults and Juvenile Cash Balance		$58,599.79	

REAL ESTATE:	Value	Rents Rec'd	Expenses
1. Brooklyn, N. Y.	$28,000.00	806.00	790.43
2. Akron Allotment	11,962.44		
3. Wilkes-Barre, Pa.	26,492.93	1,635.00	1,189.1
5. Akron 826 Biruta	2,595.00	162.00	65
6. Scranton, Pa. (sold)		54.00	1
	$69,050.37	$2,657.00	$2,152.75
Plus: Petty Cash Expenses re Wilkes-Barre Real Estate			60.50
			$2,213.25
Less: Tax Credit, Scranton Real Estate			73.48
Total			$2,139.77

MORTGAGE LOANS:		
Balance, June 30, 1944		82,391.07
Principle Paid Off		16,577.09
Balance, December 31, 1944		$65,813.98
BONDS—ADULTS:		
Balance, June 30, 1944		$1,239,155.14
Bonds Bought:		
New Orleans Pub. Serv. 1st. Mtge. 3½ 1974	$10,387.50	
Cincinatti Union Ter. Ser. "G" 2¾ 1974	5,068.75	
Cincinatti Union Ter. Ser. "C" 2¾ 1974	5,062.50	
Mississippi Pr. and Lt. 3½ 1974	10,448.77	
Kansas City Ter. Rwy. 2¾ 1974	4,987.50	
Great Northern Rwy. Ser. "L" 3⅝ 1970	5,064.00	
Birmingham Elect. 1st Mtg. 3 1974	10,100.00	
Ohio Edison Co. 3's 1974	5,125.00	
Arkansas Pr. and Lt. 3½ 1974	5,200.00	
Narragansett Elec. Co. Ser. "A" 3's 1974	5,254.00	
Philadelphia Elec. Co. 1st and Ref. 2¾ 1967	5,025.00	
Pacific Gas and Elec. 1st and Ref. Ser. "L" 1974	5,200.00	
Potomac Edison 3 1974	5,125.00	
Houston Lt. and Pr. 2¾ 1974	5,125.00	
United States Def. Bonds Ser. "G" 2½ 1956	5,000.00	
United States Treasury Bonds 2½ 1971	5,000.00	
United States Treasury Bonds 2½ 1971	5,000.00	
United States Treasury Bonds 2½ 1971	5,000.00	
United States Treasury Bonds 2½ 1971	5,000.00	112,173.00
Total		$1,351,328.14
Bonds—Sold, Called:		
Luzerne County Gas and Elec. 3¾ 1966	1,041.30	
Consolidated Fed. Farm Loan 4's 1946	6,008.40	
Texas Pac. Missouri of New Orl. "A" 5½ '64	5,563.40	
Miss. Pr. and Lt. 5's 1957	5,191.50	
Oregon Wash. RR and Nav. "A" 4's 1961	5,064.00	
Chicago No. Shore and Mil. Rwy. 5½ 1939	3,950.00	
Sioux City Gas and Elec. 4's 1966	4,863.50	31,682.10
		$1,319,646
Increase by Amortization	635.45	
Decrease by Amortization	487.30	148
Balance, Adult Bonds, December 31, 1944		$1,319,794
BONDS—JUVENILE:		
Balance, June 30, 1944	10,485.00	
Decrease by Amortization	11.00	
Total Juvenile Bonds, December 31, 1944	10,474.00	10,
Total All Bonds Owned, December 31, 1944		$1,330,

(Bus daugiau)

LITHUANIA'S LIBERATION

(From Our Correspondent in Montreal, Canada)

Now that the Press is full of the stories about the situation in the liberated Western Europe, news from liberated Central and Eastern Europe is rather scarce. The other day in the House of Commons, Major Pethrick, speaking on the situation in Poland, among other things, said: "that the situation in the Baltic States now controlled by Russia is a very serious and a very ugly one." Therefore perhaps it would be timely to examine evidence as to what liberation in Eastern Europe means to the countries concerned. This time we will deal with the situation in Lithuania.

The Supreme Committee for the Liberation of Lithuania, an underground body directing Lithuania's fight for independence, in its latest appeal to Great Britain and the United States of America, urgently requested then "to send their missions without delay to Lithuania in order to safeguard the vital interest of the Lithuanian people and to save them from threatening extermination." Evidence of this is accumulating, and reports trickling into Sweden of the alarming state of affairs in Soviet-Occupied Lithuania.

An eye-witness who left Lithuania at the end of October reports that the Red Army does not take any active part where the political side of the occupied country is concerned. This is done by NKVD which is following hard on the heels of the Army. The latter confines its activity to checking the documents of all the people just behind the front line, and of course, "acquiring" as many useful things as possible. Food is requisitioned without any regard for the needs of the local population or the requirements for the next spring sowing. Red Army men are particularly keen on clothes, watches, mirrors, pen knives, rings and similar articles. Anyone met by the soldiers wearing good clothes or shoes is stripped on the spot. The eye-witness was himself a victim of such "acquisition" by the Red Army.

What is happening in the districts behind the front line firmly held by the rule of N. K. V. D. is indescribable. In Kaunas 400 intellectuals were shot by the Soviet authorities. In Šauliai 700 persons met a similar fate. In Zarasai all kinds of local officials, patriots, and any suspected of anti-Soviet mentality—even Russians and Poles—were liquidated. In Daugailiai a "people's court of justice" was established, and a box into which anonymous denunciations were dropped was set up. All thus accused were sentenced to death. Many people were shot in the towns of Degučiai, Salakas, Dusetai, Antapilė, Kamajai and Svedasai. In the regions of Kedainiai and Panevežys the local inhabitants were ordered to exhume the bodies of Communists who had been killed by the Germans in 1941, and after doing this they were shot and buried in the same graves. There are reports that large numbers of Lithuanian people are being rounded up and sent for forced labor into the East. All able-bodied men are being conscripted into the Red Army. The relatives of the former Mayor of Kaunas, Dr. Garmus, one of the leading Lithuanian Social-Democrats, a pre-war advocate of close collaboration with Soviet Russia, and a member of the "Peoples' Parliament" elected under Soviet supervision in 1940, was sentenced to death. A similar fate befell the relatives of Dr. Šeinius—a writer and former Lithuanian diplomat, and Father Mironas—a former Lithuanian Prime Minister. These men had voiced the people's cry for freedom. Now even their innocent relatives are sentenced to death...

Such is the position in Lithuania and the price which the people have to pay for their "liberation." Never has a word been more misused in order to conceal the truth than the word "liberation" today.

LAIC

FORMER BRITISH CONSUL IN LITHUANIA REFUTES SOVIET CLAIMS

E. J. Harrison, who lived for some time in Kaunas and Vilnius, thus describes the so-called "incorporation" of Lithuania into the USSR in his book *Lithuania's Fight for Freedom* (London, 1944):

It is now attempted to convince the world that the Lithuanian people have of their own free will, asked to be incorporated into the Soviet Union . . . The Lithuanian people had nothing to do with it. All credit for this performance is due to the Soviet Union and its Red Army. It was annexation pure and simple. It has been duly so certified by a resolution passed by the very "People's Seimas" asking for incorporation of Lithuania into Soviet Russia. Here are relevant passages of that remarkable document:

"Now the people, helped by the mighty Red Army, have established in their own country the Soviet government . . . If the people have been able to establish in their own country the only just order—the Soviet order—it is all due to the Soviet Union."

Further evidence on these elections and the "People's Seimas" has been supplied, somewhat later by the former members of the said "People's Seimas" themselves. After the outbreak of the German-Soviet war, when the Red Army left Lithuania, the former members of the "People's Seimas" still remaining in Lithuania convened a meeting on 30th August, 1942, and supplied some additional interesting evidence regarding the elections and the alleged "expression of the free will" of the Lithuanian people.

If any further evidence is needed to prove that the incorporation of Lithuania into the Soviet Union was planned in Moscow and that the resolution passed by the "People's Seimas" was drafted in order to justify Soviet aggression against Lithuania and thereby to hoodwink the world it was supplied at the same meeting of the former members of the "People's Seimas" by the former Foreign Minister of the puppet government, Professor Kreve-Mickevicius, who reported on his conversation with the Soviet Foreign Commissar Molotov, in Moscow on 30th June, 1940. According to this report, the Foreign Commissar Molotov said to him:

"If the Russian Tsars, beginning with Ivan the Terrible, were trying to reach the Baltic Sea, they were doing this not for their own personal ambitions, but because this was required for the development of the Russian nation. It would be unpardonable if the Soviet Union did not seize this opportunity which may never recur. The leaders of the Soviet Union have decided to incorporate the Baltic States into the family of Soviet Republics."

We are thus called upon to witness the cold-blooded absorption of a small and weak State by a large and powerful one, after the latter had repeatedly given solemn pledges to respect the former's independence. And the Soviet declaration of 11th February, 1944, about the change of the Soviet constitution, granting a certain measure of autonomy in foreign and military affairs and the right of secession to the individual Soviet Republics will not deceive the Lithuanian people. From bitter past experience they are only too well aware that such pledges are not likely to be implemented and that the supposed rights granted under the Soviet Constitution are almost certain to prove illusory. As long as the Soviets choose to talk about "Soviet Lithuania" and refuse to recognize her as independent *now*, the latest refurnishing of the Soviet Constitution by the inclusion of alleged fresh rights must, from the Lithuanian standpoint, be regarded as merely another attempt to confuse world opinion and to divide Europe, and at the same to disguise the Soviets' imperialistic designs.

In view of the foregoing considerations, the incorporation of Lithuania into the Soviet Union must be described as an obvious act of aggression and as such devoid of legal foundation or moral justification. Lithuania's sovereign rights have not lapsed any more than those of, for example, Belgium, Holland, Norway or any other country, as the result of German occupation . . . (pp. 27-29).

V-MAIL IS SAFEST FORM YET DEVISED

Washington.—V-mail continues to be the safest form of mail yet devised, and within war emergency limits, it retains a more or less constant speed, the OWI fact book on overseas mail points out. Each processed roll of V-mail is marked with a number. Originals of letters on the roll are retained until outpost stations have radioed back that the V-mail roll number has arrived. Originals are then destroyed. If a roll fails to arrive, letters on that roll are reprocessed and sent immediately.

From the time the form is dropped into a mail box, everything is done to dispatch it quickly to Army and Fleet post offices. In this the Post Office Department cooperates fully. V-mail is at once separated from all other mail and sped by rail to the nearest processing point in this country. The plants are located in New York, Chicago and San Francisco.

Since 1942, when the V-mail service began, more than 937,000,000 letters have been sent by the microfilm service. In addition V-mail is used to transmit many official Army and Navy Department orders, instructions and other documents. *OWI*

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo formato. Gali motervs ją įsiđėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Norintieji gauti knygutę—**"Kaip Patapti Amerikos Piliečiu?"**, įdėkite į konvertą 25c. ir paštu siųskite **"GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.**

BRIEF HISTORICAL SKETCH OF LITHUANIA

Lithuania is not a "new state" of Europe either politically or culturally. She is as old as most of the other European nations, and possesses a striking history replete with dramatic vicissitudes.

Race, Religion and Language

The present-day Lithuanians are a survival of a separate and distinct branch of the Aryan family and do not belong to the Slavonic or Germanic race. Their language differs as widely from those neighbouring tongues as, for instance, English differs from the Greek. Long before the Christian era, the Lithuanians already lived on the Baltic shores and in the dawn of history attained a level of civilization as high as that of many other European nations of those days. The Roman historian Tacitus, who lived in the first century A. D., mentions the Lithuanians as good cultivators of the soil. Such eminent German scientists as Professors Tischler, Bezzenberg and others, admire the excellent workmanship revealed in bronze articles found in early tombs of various branches of the Lithuanian family of nations. Another German archaeologist, Lissauer, affirms that already in the first three centuries of the Christian era, Lithuanians used domestic implements of high technical development and beautiful bronze and silver ornaments.

The Lithuanians of does days were pagans. The chief characteristic of the ancient Lithuanian religious belief was a special veneration for nature and all her manifestations. Judging from a plentitude of historical evidence and archaeological legacies, to the Lithuanians of that age all nature seemed full of a mysterious power mightier than man, which expressed its relations with human beings either benignantly or malignantly. Christian chroniclers were amazed that "the "superstious Lithuanians" should, inseatd of a God, revere the sun, the moon, the stars, the earth itself, wind, thunder, fire, forests, rivers, lakes, hills, plants, animals, even insects. In their apotheosis of natural phenomena it may be supposed that the Lithuanians instinctively conformed to the principles of human development which have been operative in the case of virtually all primitive peoples, i. e., animism and anthropomorphism. But in the religion of the Lithuanians we see a more immediate and direct relationship with nature devoid of any clear anthropomorphic delineation. Regarding all nature as sacred, the Lithuanian offered up prayers to her as she appeared to him, without imigining any other concurrent external creative forces. Most significant fact perhaps of all, the Lithuanians were pagans *but not idolaters*, for, unlike the Greeks and Romans, the Lithuanians of that day possessed no graven images of gods. Their cult may be described as the first distinctive pantheism of people who, feeling themselves to be weaklings in the power of the elements, sought their concrete indulgence, but made no attempt to embody those elements in a mythological system. Belief in the intimate participation of nature in the fate of mankind is found in the entire Weltanschauung of the ancient Lithuanians.

Among few peoples of the world, large or small, has the link with the past been preserved to such an extent as among the Lithuanians. In this respect they exemplify the truth of Schopenhauer's aphorism. "A people which does not know its past is living merely for the time being in the present of the existing generation, and only through knowledge of its history does a nation become truly self-conscious." That is doubtless one reason why in Lithuania the acceptance of Christianity has failed more than elsewhere to obliterate the survivals of many a picturesque pagan ritual. This intimate association with the past is further demonstrated in the Lithuanian language which, of all living European speech to-day, is most closely akin to Sanskrit. As far back as the eighteenth century the attention of German philologists such as P. Ruhig, J. Vater, von Bohlen, W. Humboldt and others was drawn to the unusual antiquity of Lithuanian. Theodore Benfey says of it: "The Lithuanian language , even in its present-day shape, has to a large extent preserved such an ancient character that for knowledge of the fundamental forms of the Indo-Germanic tongues it possesses an importance which is scarcely less than that of, *inter alia*, Sanskrit and Bactrian."

Again, J. Karlowicz thus characterizes the antiquity of Lithuanian: "Its resonance and endings ever remind us of the ancient sounds of the Indians, Persians, Greeks, Romans, Goths, Celts, and the ancient Slavs. Many of the Lithuanian sentences are almost indistinguishable from Sanskrit and this makes an even more vivid impression when one hears a simple peasant using forms which today, on account of their antiquity, we are accustomed to regard as pre-historic, somehow timidly revered, because formerly they were whispered to the forefathers of our ancestors by the Great Mother of all Aryans." In other words, what in the languages of other nations has crumbled away during the intervening centuries has survived in the speech of the Lithuanian people. amazing the philologist with its richness and variety. Thus August Schleicher, one of the most distinguished of German Lithuanian scholars, after reading the poems of the Lithuanian writer Duonelaitis, declared that he was "conscious therein of a tongue which in the perfection of its forms could vie with the works of the Greeks, Romans and Indians."

Professor Benjamin D. Dwight, in his "Modern Philology," has written: "Lithuanian is a language of great value to the philologist. It is the most antique in its forms of all living languages of the world, and most akin in its substance and spirit to the primeval Sanskrit. It is at the same time so much like the Latin and the Greek as to occupy the ear of the etymologist in the place of the interpreter, with its face fixed on Latin and its hand pointed backwards to the Sanskrit."

No less an authority than Elise Reclus, in his "Geographie Universelle," states: "If the value of a nation in the total sum of humanity were to be measured by the beauty of its language, then Lithuania ought to have a high place among the nations of Europe."

Finally, the famous philosopher Immanuel Kant, in the preface to his Lithuanian Grammar, writes: "She (Lithuania) must be preserved, for her tongue possesses the key which opens the enigmas not only of philology but of history."

These features of Lithuanian carry with them a lesson not only for the philologist, but also for the historian. The fact that during so many centuries of bitter struggle with external foes the Lithuanians have, nevertheless, succeeded in preserving almost intact until the present day the distinctiveness of their speech should surely be accepted as evidence of their tenacity and innate national vitality.

(From "Lithuania's Fight for Freedom," by E. J. Harrison.)

Užsirašykit Amerikos

LIETUVIŲ NAUJIENAS

Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, pa-veikslintas ir daug skelbimų. Kaina $1.00 metams. Adresas:

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

LITHS IN THE SERVICE

J. YANIS, PRISONER OF GERMANS, SAW HITLER ON TRIP IN "33

While traveling through Germany in 1933, Pfc. John A. Yanis of 235 Green St., Schenectady, N. Y., saw Hitler. Little did he dream that 10 years later he would be participating in an invasion against Der Fuehrer's troops and would, himself, eventually be taken prisoner by the Nazis. Nor did he envision the action against the Germans which would lead to the presentation of the Silver Star to his sister in his behalf.

The award was made at ceremonies in Newton D. Baker General Hospital in Martinsburg, W. Va., by Col. E. L. Cook, and was received by Yanis' sister, Mrs. Helen Mason of Inwood, W. Va., in the presence of his other sister Miss Julia Yanis, and family friends.

The citation was "for gallantry in action on 25 August 1944 in France," when Yanis directed fire to cover a machinegun protecting withdrawal of his company. This enabled his comrades to take up new positions before enemy tanks and infantrymen seized the formerly-occupied area.

Pfc. Yanis and his two sisters are the only children of Lithuanian parents who returned to their native land after a period of residence in America, during which the children were born. Although the parents upon their return to Lithuania, took their son and daughters with them, John and two girls ultimately came back to the United States. Mr. and Mrs. Yanis were planning to join them when the war broke out.

Formerly a carpenter and also a tailor, Pfc. Yanis enlisted in the Army Corps of Engineers three years ago and trained at Camp Blanding, Fla., and also in North Carolina and Massachusetts. In 1943 he went overseas, landing in North Africa among the first invasion troops, and later participated in many campaigns with combat engineers. After being in combat in Italy about a year, his unit was sent to France where he egain saw action and won the Silver Star.

Pfc. Yanis is a nephew of Walter Yanis of the Green St. address. The family was notified Sept. 30, 1944, that Pfc. Yanis was a prisoner behind the German lines.

CORP. A. J. KIRKUTIS SERIOUSLY WOUNDED

Corp. Andrew J. Kirkutis, husband of Mrs. Ann Kirkutis, 328 Stanton St., Wilkes-Barre, Pa., and son of Mr. and Mrs. Andrew Kirkutis, 64 Anthracite St., Wilkes-Barre, was seriously wounded in action in France on February 27. He entered service on September 13, 1943, and has been overseas since October 28, 1944. Corp. and Mrs. Kirkutis are parents of a year old daughter, Carol Ann.

He has two brothers in service, Frank with the Navy in the Southwest Pacific, and Charles, with the Navy at Panama. Also in service are two brothers-in-law, Staff Sgt. Joseph Zaborski, in the South Pacific Area, and Tech. Sgt. Fabian Maskinas, now in France.

CPT. E. J. SILKS HAS BEEN AWARDED MEDAL

Capt. Edward J. Silks, son of Mr. and Mrs. Joseph Silks, 4 Ridge St., New Haven, Conn., has been awarded the Bronze Star medal "for meritorious service in direct support of combat operations in the Middle East and the Mediterranean theaters of operations."

Capt. Silks, staff officer with a veteran Thunderbomber outfit, has participated in the Egyptian, Libyan, Tunisian, Sicilian, French and Italian campaigns.

Overseas since July 16, 1942, Captain Silks has just completed 31 months of foreign service.

PFC William Yurelonis Awarded Bronze Star

With the 1135th Engineer Group on the Western Front—PFC William Yurelonis of the Engineer Co., was awarded the Bronze Star Medal for heroic and meritorious achievement against the enemy.

During November 9 and 10, PFC Yurelonis was a storm boat operator at the Moselle River crossing at Malling, France. While being constantly exposed to enemy artillery and small arms fire, PFC Yurelonis worked continuously transporting troops and supplies across the river and evacuating wounded from the hostile shore for 30 consecutive hours without relief.

By his high degree of skill and devotion to duty, PFC Yurelonis aided materially in the success of the operation by keeping the flow of troops and supplies crossing the river.

His parents, Mr. and Mrs. Joseph Yurelonis, live at 110 Gilligan St., Wilkes-Barre, Pa.

Previously reported missing, Tech. Sgt. Joseph Grazaitis, son of Mrs. J. Wizgaitis, 669 Charles St., Luzerne, Pa., is now reported to be a prisoner of war, of the German government. Sgt. Grazaitis was an Engineer and Gunner on B-17 Bomber. Overseas since June 1st, 1944, he holds the Good Conduct Medal and was recommended for the Air Medal. He was graduated from Luzerne High School, where he excelled in Varsity football. A brother, Peter Grazaitis, Seaman Second Class, is stationed in Florida.

Joseph J. Vaiksnis, son of Mrs. Anna Vaiksnis, of 37 Stark St., Pittston, Pa., who has served in France, Germany, Luxemburg and Belgium, has been advanced to Sergeant. In the service since April, 1942, he went overseas in May, 1944.

J. R. D.

ĮDOMIOS NAUDINGOS KNYGOS

Kiekvienam lietuviui verta įsigyti šias knygas:

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ DARBAI. Išleido Kunigų Vienybė. Stambaus formato, 352 puslapių. Knyga padalinta į penkis skyrius apimančius Amerikos lietuvių parapijas, draugijas ir įstaigas, mokslo įstaigas (aukštesnes ir parapijines mokyklas), spaudą ir įžymių veikėjų-veteranų biografijas. Knyga iliustruota 40 paveikslų. Knygos kaina—kietais viršeliais $3.00, paprastais aptaisais $2.00, apnusdinta ant puikiausio popierio ir įrišta gražiais apdarais. Joj randasi 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po $1.00, dabar beveik visu trečdaliu nupiginta ir parsiduoda tik už 70 centų.

NUSISAMPSOK! Suraše J. K. M. Tai yra puiki, rinktinių juokų knyga. Ja nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenybė mūsų kalboje. Nepamirškite, kad tai ne vienam skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupiešimais. Pakartotinai tokią knygą susilaukti ir iš naujo skaityti. At-

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E South Street (P. O. Box 32)

Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

SVARBUS PASITARIMAS

Pereitą sekmadienį, kovo 18, LRKSA centro patalpose įvyko svarbus 4-tos apskrities valdybos ir Vykdomosios Tarybos narių pasitarimas vasarinių išvažiavimų, vajaus, Lietuvos Steigiamojo Seimo sušaukimo 25-kių metų jubiliejaus minėjimo ir kitais reikalais.

Iš valdybos ir komisijų pranešimų pasirodė, kad prie metinio apskrities išvažiavimo rimtai ruošiamasi. Įvyks rugpiūčio mėnesį Rocky Glen parke.

Nutarta visomis išgalėmis remti Jėzaus Nukryžiuoto Seserų vienuolyno naudai rengiamą išvažiavimą.

Susirinkime dalyvavo apskrities pirmininkas V. Leliokas, vice pirmin. V. Grieštaraitis, sekr. P. V. Zdanavičius, iždin. J. Masonis, iždo globėjai J. Batvinskas ir S. Galinis, korespond. redaktorius M. Zujus, Susivienymo vice prez. J. Vaičaitis, sekr. V. T. Kvetkas, iždin. J. G. Joneika ir svečias 28 kp. pirmininkas P. Petrukonis iš Luzerne.

LRKSA 4 APSKRITIES KUOPŲ ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS

Bertainins LRKSA 4-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks Verbų sekmadienį, kovo 25, 1945, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 64 Church St., Pittston, Pa.

Pradžia 2 P. M.

Dienotvarkėje vasarinių išvažiavimų, vajaus ir kiti svarbūs reikalai.

Visų kuopų atstovai malonėkite dalyvauti šiame svarbiame susirinkime.

Vitalius Leliokas, pirmin.
P. V. Zdanavičius, sekr.

DR. VALIBUS PASKIRTAS VALSTIJOS GVARDIJOS KAPITONU

Buvęs LRKSA vyriausias daktaras kvotėjas, buvęs Pennsylvanijos valstijos legislatūros atstovas dr. Albertas J. Valibus iš Kingston'o paskirtas valstijos gvardijos kapitonu, taipgi priskirtas prie Second Infantry Medical Detachment.

PITTSTON

EDV. JASAIČIO-SITES IŠLEISTUVIŲ PARTĖ

Šeštadienį, kovo 18, vakare, Pinaklininkų Klubas, Juozo Levanausko namuose, Searle Street, Pittston, surengė savo nariui Edvinui Jasaičiui-Sites išleistuvių partę. Kaip žinoma, E. Jasaitis išvyksta į U. S. kariuomenę.

Po užkandžių, kiekvienam partės dalyviui duota progos išreikšti savo linkėjimus.

J. G. Joncika buvo toastmasteris, o muz. Bronis Voveris vadovavo meniškai programai.

Principialę kalbą pasakė Vincas Grieštaraitis. Jis apibudino Edvino Jasaičio asmenybę, jo veiklą ir nuopelnus. O ta jo veikla tikrai plati ir gausi. Jis pirmininkavęs Procite Klubui, Raudonojo Kryžiaus kraujo rinkimo vajui; aktyviai prisidėjęs prie Community Chest vajų, Prezidento balliaus, civilės apsaugos veikimų; jis buvo veiklus 4th Ward Service Men's Club, Lietuvių Piliečių Klube, įvairiose Šv. Kazimiero parapijos draugijose ir savo profesijos (kaip laidotuvių direktorius) organizacijose. Labai daug Edvinas darbavosi LRKSA gerovei. Jis yra svarbios Kontrolės Komisijos narys, 7 kuopos užrašų sekretorius, buvęs 4-tos apskrities iždo globėjas.

John Kwasniak klubo vardu įteikė dovaną—karo boną.

Parėje dalyvavo: Mr. ir Mrs. Edvinas Jasaitis-Sites, J. G. Joneika, Mr. ir Mrs. Bronius Voveris, Mr. ir Mrs. Vincas Grieštaraitis, Mr. ir Mrs. John Kwasniak, Mr. ir Mrs. Juozas Levanavičius, Mr. ir Mrs. Andrew Vanyo ir Mr. ir Mrs. Kazys Gervė, iš Pittston; Mr. ir Mrs. Jonas Cibulis iš Dupont; Mr. ir Mrs. Jonas Staniukynas iš Forty Fort; Mr. ir Mrs. Vincas Pilkonis iš Kingston.

EXETER BORO

LRKSA 70-TOS KUOPOS NARIAMS

70 kuopos susirinkimas pagal tvarką turėtų įvykt balandžio 1, bet iš priežasties didžiosios Velykų šventės nutarta laikyti antrą mėnesio sekmadienį, būtent, balandžio 8, 1945, 2 val. po pietų Onos Malinauskienės namuose, 600 Grace St., Old Forge, Pa. Visi nariai prašomi įsidėmėti šią permainą ir dalyvauti susirinkime balandžio 8-tą.

M. Malinauskaitė, rašt.

MIRĖ

A. a. Juozas Babravičius, 75 metų, gyv. 10 Woodbury St., Lee Park, numirė kovo 12-tą. Paliko 5 vaikus.

A. a. Petras Kučinskas, 76 metų, gyv. 17 Pugh Street, Edwardsville, numirė kovo 18, palaidotas kovo 21-mą iš Kingston'o Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapuose, Pringle. Velionis iš Lietuvos buvo atvykęs 47 metai atgal. Paliko žmoną ir penkis vaikus.

A. a. Rožė Dambrauskienė, gyv. 17 Memorial St., Exeter, numirė kovo 18-tą, palaidota iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapuose. Paliko 5 dukteris, du anūkus ir dvi seseris.

TĖVŲ JĖZUITŲ MISIJOS

BALTIMORE, Md.—Šv. Alfonso parap., kovo 26—balandžio 1 d.—T. Jonas Kidykas, S. J.

PITTSBURGH, Pa.—Dangun Įžengimo parap., balandžio 8—15 d.—T. Pranas Aukštikalnis, S. J.

PITTSBURGH, Pa.—Šv. Vincento prap., balandžio 8—10 d.—T. Jonas Kidykas, S. J.

WEST LYNN, Mass.—Švenč. Širdies parap., balandžio 15—22 d.—T. Antanas Mešlis, S. J.

NASHUA, N. H.—Šv. Kazimiero parap., balandžio 22—29 d.—T. Pranas Aukštikalnis, S. J.

AUKOS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

Nuo 1945 m. vasario 20 d. iki kovo 1 d. į ALT iždą įplaukė šios sumos:

ALRK Federacijos Švento Pranciškaus parap. Lawrence, Mass., skyrius, per kun. P. M. Jurą ..... $	80.55
Lowell, Mass., lietuvių aukos, surinktos Lietuvos nepriklausomybės metu, per kun. P. V. Šarkauską	79.25
Akrono Lietuvių Draugijų Tarybos, per A. Gutauską	150.00
Toronto, Can., lietuvių aukos, surinktos vasario 18 d., per J. Yokubyną....	25.00
Cleveland, Ohio, per Mrs. M. Cicėnas.....	300.00
Toronto, Can., lietuvių aukos, per A. Franzelį....	25.00
Mykolas Stoškus, Kankakee, Ill.	80.00
John Kasper, Kankakee, Ill.	2.00
Peter M. Kaitis, Chicago, Ill.	15.00
Toronto, Can., lietuvai, per p-nią Indrelienę	25.00
J. P. Varkala, Chicago, Ill.	55.00
Toronto, Can., lietuviai, per J. Mankų	13.50
Pittsburgho Lietuvių Tarybos skyrius, per Grėbliūną	1,600.00
Detroito Lietuvių Organizacijų Centras, per P. Medonį	110.00
Kun. Emil Papkėtys, Chester, Pa.	100.00
Jacob Maskoliūnas, Chicago, Ill.	10.00
Juozas Kaunas, Chicago Ill.	5.00

NEW HAVEN, CONN

Garbingai Žuvęs Karys Edv. P. Willis-Dvilis

Praeitą savaitę Ona Valiokevičienė gavo pranešimą iš karo departamento, kad jos sūnus karys Edvardas P. Willis-Dvilis numirė sausio 27 d., nuo žaizdų, kurias gavo kautynėse prie Luzon, Filipinų salose. Žuvo garbingai eidamas savo pareigas, gindamas šios šalies laisvę, savo bočių šalį Lietuvą ir viso pasaulio laisvę. Taipgi velionis yra dalyvavęs kautynėse Guadalcanal, New Georgia ir Solomons salose.

Edvardas paguldė savo gyvybę vos sulaukęs 22 metų amžiaus. Jis nesibijojo priešų, buvo visados narsus, jis kovojo ir numirė, kad mes ir visas pasaulis galėtų laisvai gyventi. Jam taipgi rūpėjo ir Lietuvos likimas apie kurią jo senelis ir bobutė pasakodavo.

A. a. Edvardas buvo pavyzdingas jaunuolis. Mylėjo savo motinėlę, patėvį ir brolius bei sesutes. Taipgi buvo mandagus ir padorus jaunuolis. Tegu jo mirtis nebūna veltui, tegu pamato pasaulis, kad lietuvių sūnai savo krauju gina šios šalies laisvę ir savo bočių gimtinę—trokšta laisvės ir nepriklausomybės. Edvardo brolis Juozas, Tech. Sgt., kuris ištarnavo 31 mėnesį Pacific'o karo fronte, Burmoje, Indijoj, Kinijoj ir buvo sužeistas, garbingai paliuosuotas iš karo tarnybos. Taipgi trečias jaunesnis brolis Ernest randasi Indijoj oro laivyne. Taigi iš šios šeimos trys broliai savo pareigas karo veiksmuose atliko bei atlieka.

Už Edvardo vėlę atlaikytos šv. Mišios Šv. Kazimiero bažnyčioj, kur dalyvavo gausingai giminės, pažįstami ir draugai bei draugės.

Motinėlei Onai Valiokevičienei, patėviui, broliams, sesutei, močiutei, diedukui ir kitiems giminėms šioje liūdesio valandoje reiškiama gili užuojauta. Edvardo vėlei gerasis Dievas tė suteikia amžiną ramybę danguje.

Misijos

Misijos, kurias vedė tėvas Geraldas, C. P., lietuvių kalba, sekmingai užsibaigė šeštadienio vakare, kovo 17 d. Negalima praleisti nepareiškus, kad šios misijos buvo nepaprastos, nes nors mūsų parapija nėra labai gausinga, bet kiekvieną ryta ir vakarą visi stengėsi pasinaudoti turiningais ir pamokinančiais pamokslais, kurie paliko gilaus įspūdžio visiems klausytojams. Rodosi, pati gamta pritarė šioms šv. misijoms, nes oras buvo šiltas ir patogus, kiekvienam davė progą prisiartinti prie savo Sutvėrėjo, atlikti išpažintį ir priimti šv. Komuniją. Šv. misijų metu kiekvieną vakarą buvo kalbamas rožančius už visus gyvus ir mirusius šios parapijos karius, kas suramino tėvus ir gimines, kurių sūnai dukrelės tarnauja kariuomenėje.

Tėvui Geraldui linkime tvirtos sveikatos ir Dievo palaimos ilgus metus dirbti Dievo garbei ir žmonijos sielų išganymui.

M.

SHENANDOAH, PA.

Marianapolio Kolegijai Rinkliava

Kovo 11 d., sekmadienį, Shenandoah, Pa., lietuvių Šv. Jurgio bažnyčioje padaryta rinkliava Marianapolio Kolegijai paremti.

Iš Marianapolio buvo nuvažiavęs kun. Ad. Markūnas.

Iš viso surinkta $470.50.

Marianapolio Kolegijos vadovybė reiškia nuoširdžią padėką Shenandoah lietuviams katalikams už gausią paramą. Ypač dėkoja klebonui kun. J. Karaliui, kuris parodė tokį didelį palankumą ir visomis jėgomis rūpinosi, kad rinkliava juo geriau pavyktų.

Kun. Ad. Markūnas,
Marianapolio Kolegijos
Viršininkas

Pittsburgh.—Kovo 16-tą vieną prigėrusio žmogaus lavoną ištraukė iš Monongahela upės, o kitą iš Ohio upės.

WATERBURY, CONN.

Spaudos Vakarėlis

Šių metų kovo 11 d. pas mus įvyko spaudos vakarėlis, suruoštas vietinio Federacijos skyriaus pastangomis.

Spaudos vakarėlio tikslas supažindinti platesnę visuomenę, kokią įtaką spauda turi žmogaus gyvenime.

Šį tikslą plačiai nušvietė prelegentai būtent, Marianapolio kolegijos rektorius kun. dr. J. Vaškas, "Darbininko" redaktorius Antanas Kneižys ir "Amerikos" redaktorius Juozas B. Laučka. Prelegentai plačiai išaiškino spaudos galybę, bei jos įtaką asmenims, šeimoms ir valstybėms. Spauda yra tas įrankis, kuriuo remiasi tautų kultūra.

Vakarėlį atidarė Federacijos skyriaus pirmininkas komp. A. Aleksis, prašydamas kleboną kun. Juozą Valantiejų būti programos vedėju.

Parapijos choras padainavo kelias dainas bei giesmes pritaikintas gavėnios metui.

Toki spaudos vakarėliai nutarta rengti kasmet.

Apie Mūsų Kolonijos Veikėjus

Iš spaudoje pasirodančių korespondencijų apie mūsų bendrą veikimą, visuomet galima pastebėti figuruojant kelias pavardes. Iš to galima spręsti, kas mūsų kolonijoje visuomenišką veiklą stumia pirmyn (čia, žinoma, kalbu apie katalikišką veikimą).

Tegu man bus leista kai kuriuos jų čia paminėti, bei jų veikimą trumpai peržvelgti.

Komp. Al. Aleksis

Jis nenuilstamai vadovauja trims mūsų parapijos chorams: Vyčių, moterų ir studentų. Šie chorai turi didelę reikšmę mūsų parapijos gyvenime. Jie netik gražiai gieda bažnyčioje, bet suruošia turiningus teatrus bei koncertus.

Jis yra pirmininku trijų organizacijų: Federacijos, Tėvų bei Savųjų Dr-jos ir Pašalpos Fondo. Be to, aktyviai dalyvauja ir kitų organizacijų veikime.

Kompozitoriaus veikla neapima tik Waterbury, ji išeina toli iš jo ribų. Jis yra pirmininku Vargonininkų Sąjungos, yra Federacijos valdybos narys ir kitur.

Kompozitorius yra visuomet pilnas naujų sumanymų, kurie yra naudingi tautai ir Bažnyčiai.

P-lė Marcelė Andrikytė

Gabi, talentinga Amerikoje gimusi jaunuolė, kuri visus savo gabumus yra paaukojusi lietuvių gerovei. Ją galima matyti visur: ir scenoje vaidinant ir dainuojant, organizacijų valdybose aktingai dalyvaujant ir spaudoje rašant.

Nedaug yra tokių susipratusių lietuvaičių, kaip p-lė Marcelė.

Petras Jokubauskas

Sąžiningas, kuklus lietuvis, kuris savo darbu nesididžiuoja, bet savo darbštumu gali būti daugeliui pavyzdžiu. Juk jo, ne keno kito rūpesniu ir pasišventimu, didėliu pasisekimu praėjo rūbų rinkimo vajus. Reikėjo ir kantrybės ir pasišventimo surinkti ir supakuoti tiek rūbų.

Be čia suminėtų, nuoširdžiai darbuojasi *Nellie Jenušaitienė, Ona Barkauskienė* ir visa eilė kitų.

Dieve, laimink mūsų kolonijos veikėjus, veikėjas.

Vidgirių Duktė

PHILADELPHIA, PA.

Nauja Jėga Veiklos Sritv

Atvykus iš Šenadorio, tarp vietinių nortsaidiečių apsigyveno panelė Pranė Siedlikaitė. Ji yra baigus aukštesnį mokslą, labai maloni, mandagi ir vietiniams veikėjams dabar labai daug padėda.

O kalp skambina pianu "Klumpakojį", arba kitą kokį lietuvišką šokį, tai irgi yra ko pasiklausyti.

K. V.

BALTIMORE, MD.

Vis Dar Siunčia Novenos Knygutes

Kun. dr. Mendelis ką tik išspausdino tris šimtus tūkstančių naujų stebūklingo Medalikėlio Panelės Švenčiausios Novenos knygelių ir į 10 dienų tų knygučių trečdalį (100,000) pasiuntė mūsų karo kapelionams. Šiandien mūsų parapijos novenos knygelės randasi visur, kur tik yra Amerikos karių. Daugumą to šimto tūkstančių egzempliorių pasiųsta į įvairias karo ligonines Prancūzijoj, Anglijoj ir kitur. Daug tūkstančių išsiųsta į karo ligonines čia Amerikoje. Dar nėra dviejų metų, kaip kun. dr. Mendelis pradėjo tas knygeles siuntinėti, o jau išsiuntė arti 750,000 (tris-ketvirtdalius milijono). Tos knygelės yra siunčiamos veltui. Nei karo kapelionai, nei pavieniai kariai už jas nemoka. Kun. dr. Mendelis rūpinasi sukelti reikalingas lėšas šiam darbui. Jo vienintėlis tikslas yra platinti Marijos garbę ir pagelbėti dvasiniai mūsų narsiems kariams. Kaip jis rašo karo kapelionams, ai yra jo ir šv. Alfonso bažnyčios maldininkų kontribucija šio karo veikiam užbaigimui. Kas tik nori gauti Novenos knygelių esantiems karo tarnyboje yra kviečiami kreiptis pas Rev. L. J. Mendelis, 114 W. Saratoga St., Baltimore 1, Md. Knygutės bus tuoj pasiųstos DYKAI, nežiūrint reikalaujamo skaičiaus. Ta pati novenos knygelė yra išspausdinta lietuviškai su lietuviškomis giesmėmis su kuria būtų patartina lietuviams susipažinti.

Nuotrupos

Nuo karo nukentėjusiems šelpti VYSKUPŲ FONDUI užpereitą sekmadienį surinkta $250.-37. Kunigai džiaugiasi žmonių duosnumu ir vardan tų visų, kuriems teks ši pagalba, dėkoja jų geradariams.

— Visi laukia atvykstant baltimoriečiams jau žinomo ir mylimo misijonieriaus tėvo jėzuito kun. Kidyko. Jis viešės pas mus Didžiojoj Savaitėj. Sakys pamokslus per šv. valandą Didyjį Ketvirtadienį ir per Atsikėlimo Mišias Velykų rytą.

— Antanas Micelka, Lietuviškų Draugijų Tarybos pirmininkas, praneša, kad sekmadienį Lietuvių Salėje Raudonojo Kryžiaus vajaus susirinkime dalyvavo virš 300 asmenų ir suaukojo virš $500. Vajus tik pradėtas. Manoma, kad Lietuvių Karių Motinų Dr-ja sukels apie $2,000.

— Paskutinę Didžiosios Malonės Novenos dieną, kovo 12 d., aukos buvo renkamos misijonieriams išlaisvintose Filipinų salose. Mūsų kunigai aiškino, kad tai bus kaip maldininkų, taip Šv. Alfonso bažnyčios dovana netik tęsti Šv. Pranciškaus Ksaveriečio misijų darbą, bet tinkama Dievui padėka už mūsų karių laimėjimus Pacifiko salose. Surinkta virš $1,000.

— Ona Bružinskienė vėl randasi Maryland General ligoninėje. Manoma daryti operaciją.

— Numirė a. a. Juozas Matelis, gyvėnęs 1913 Letitia Ave., Morrel Park. Palaidotas ketvirtadienį, kovo 15 d. Kun. A. Dubinskas atnašavo mišias; Juozas Kašinskas rūpinosi laidotuvių tvarka.

— Ponia Anelė Miliauskienė, Karių Motinų Dr-jos pirmininkė, padarė gražų atsišaukimą Amerikos Raudonajam Kryžiui Lietuvių salėje, sekmadienį, kovo 11 d.

— Mūsų kunigai gavo laiškus nuo Juozo Strazdausko iš New Guinea, Mykolo Šimkevičiaus iš Prancūzijos, Leono Kupriūno, Antano Sakalausko, Juozo Kvedero iš Italijos. Visi sveiki; laukia karo pabaigos.

— Mūsų Sesutės zakristijonės giminaitė ponia Murray iš Chicago viešėjo Baltimorėje. Pirmadienį, kovo 12 d. grįžo atgal į Chicagą.

PITTSBURGH, PA.

Metinis Švento Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų Balius

Bendrai imant, Pittsburghe, lietuvių tarpe gavėnios metu nėra jokio viešo parengimo. Viskas pas visus aptilę. Žmonės lanko bažnyčias ir uoliai meldžia Dievą pasigailėti žmonijos ir pasaulinį suteikti ramybę per pasaulio Atpirkėjo kančios nuopelnus. Gražus, ryškus ir sektinas pavyzdis. Tačiau, kadangi gavėnios metas neužilgo baigsis ir kadangi žmogui atsigaivinimas bei pasilinksminimas yra reikalingas, Seserų Pranciškiečių Rėmėjai ruošiasi prie pramogos.

Per daugelį metų, Rėmėjai suruošdavo didelį balių pirmą sekmadienį po Velykų, Lietuvių Piliečių svetainėje. Šie metai ne išimtis. Mūsų rėmėjų darbščios moterėlės, kaip tos darbščios bitelės arba skruzdės nesigaili nei laiko nei triūso padaryti šį parengimą linksmą, sekmingą ir užtikrina, kad dalyvauja nesigailės apsilankę. Dovanų, gražių, vertingų ir naudingų, bus devynios galybės; užteks visiems laimėtojams bei laimėtojoms.

Rėmėjai kviečia visus į šį parengimą ir prašo palaikyti šią dieną laisvą. Te niekas netrukdo jūsų dalyvavimui. Savo dalyvavimu padarysite sau malonumo ir paremsite mūsų gerbiamų Seserų įstaigą bei jų darbuotę. Neužmirškite, parengimo vieta —South Side, Lietuvių Piliečių svetainėje, Jane St.; diena—balandžio (April 8 d.), pirmas sekmadienis po Velykų, — valanda 3:00 popiet.

Jūsų Raporteris

PAIEŠKOMI ASMENYS

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

BANIENĖ, Stasė, gim. Krėčaitė, kilusi iš Navarėnų miestelio.

BARZDIENĖ, Barbara, prieš karą gyvenusi Chicagoje.

BICHUŽA, Jurgis, prieš šį karą gyvenęs Chicagoje. Jam yra žinių apie jo gimines ir artimuosius Europoje.

GRICIUS, Juozas, seniau gyvenęs 110 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.

GRICIUS, Povilas, seniau gyvenęs 16 Fosdal Rd., Dorchester, Mass.

GRICIUS, Mykolas, gyvenęs Dorchester, Mass. ir Boston, Mass.

IGORIS, Tamm Joseph, prieš karą gyvenęs 511 Ohio Ave., E. St. Louis, Ill. Jam yra žinia iš sūnaus Antano Igorio.

IVINSKIAI, Juozas ir Antanas, prieš kurį laiką gyvenę Chicagoje.

JAKNIŪNAS, Henrikas, prieš karą gyvenęs New Yorke.

KIPAS (gal Kyras?) Mykolas, prieš karą gyvenęs Chicagoje.

KODIS, Pranas, prieš šį karą gyvenęs Boston, Mass.

KONGELIS, Juozas, prieš karą gyvenęs ir gal tebegyvenąs Chicagoje.

MATAITIS, Teofilis, kilęs iš Šiaulių apskr., Radviliškio valsč., Diržių km., prieš šį karą gyvenęs Chicagoje.

MASLAUSKAI, Pranas ir Kostas, kilę iš Cimaniūnų kaimo, Leipalingio valsč., Seinų apskr., seniau gyvenę, o gal tebegyveną New Yorke.

SKILANDŽIŪNAS, Konstantinas, gyvenęs, o gal dar ir tebegyvenantis Buffalo, N. Y.

STANKUS, Balys, savo laiku turėjęs Šiauliuose dešrų fabriką.

STANKIENĖ-Hasimbeinaitė, Stanislava.

ULKE, Juozas, kilęs iš Jakubonių km., Pušaloto vals., Panevėžio apskrities, šiuo metu apie 60 metų amžiaus.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti: CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA, 41 W. 82nd St., New York 24, N. Y.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuvių Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais odos viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės..maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

MALDŲ ŠALTINIS, didelėmis raidėmis maldaknygė. Išleido kun. Pr. Juškaitis. Kaina $2.50.

Ji yra nedidelio formato 5¼x3¼ colių; 432 puslapių, odos apdarais, auksuotais kraštais, apie pusė colio storumo. Naujausios ir gražiausios maldos.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina $1.50)	$1.00
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50)	1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų)	.50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais	.40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.